

Lärande och samhälle
Idrottsvetenskap

Examensarbete

15 högskolepoäng

Hur arbetar fotbollsföreningar med att öka social hållbarhet genom CSR?

*How do football clubs work with increasing social sustainability
through CSR?*

Berntsson, Emil

Kaijalainen, Axel

Idrottsvetenskapligt program 180 hp

Sport Management

Slutseminarium: 2020-06-01

Examinator: Joakim Åkesson

Handledare: Anna Maria

Jennerheim Hellborg

Innehållsförteckning

Förord	5
Sammanfattning	6
Abstract	7
Förkortningar	8
1. Inledning	9
1.1. Syfte och frågeställningar	11
1.1.1. Syfte	11
1.1.2. Frågeställningar	11
1.2. Begreppsdefinitioner	12
1.2.1. Corporate Social Responsibility	12
1.2.2. Definition av hållbarhet	12
2. Tidigare forskning	15
2.1. Tidigare svensk forskning om CSR	15
2.2. Tidigare nordisk forskning om CSR	17
2.3. Tidigare internationell forskning om CSR och hållbarhet	19
3. Teori	22
3.1. Carroll's pyramid	23
3.1.1. Ekonomiskt ansvar	23
3.1.2. Legalt ansvar	23
3.1.3. Etiskt ansvar	24
3.1.4. Filantropiskt ansvar	25
4. Metod	27
4.1. Forskningsdesign	27
4.2. Urval	28
4.3. Intervjuer	29

4.4. Kodning och den tematiska analysen	30
4.5. Tillförlitlighet	32
4.5.1. Trovärdighet	33
4.5.2. Överförbarhet	33
4.5.3. Pålitlighet	33
4.5.4. En möjlighet att styrka och konfirmera	34
4.6. Metoddiskussion	34
4.7. Forskningsetik	35
5. Resultat och Analys	38
5.1. Förväntningarna på idrottsrörelsen från förbund och samhället	38
5.2. CSR-arbete i föreningarna	40
5.3. Social Hållbarhet	43
5.3.1. Öppet för alla	44
5.3.2. Jämställdhet	44
5.3.3. Samhället	45
5.3.4. En god samhällsaktör	46
5.3.5. Målgrupp	46
5.4. Engagemang	48
5.4.1. Organisatoriskt	48
5.4.2. Högre krav på föreningar än företag	48
5.4.3. Profilering	49
5.4.4. Uppmärksamhet utifrån	50
5.5. Ekonomi	51
5.5.1. Motivationen till samhällsnytta	51
5.5.2. Långsiktighet	52
5.5.3. Finansiering	52
5.5.4. Definition	53

5.6. Uppföljning	55
5.6.1. Dokumentation	55
5.6.2. Effekt	56
5.6.3. Projektredovisning	57
5.6.4. Uppföljning som underlag	57
6. Diskussion	59
6.1. Hur ser det ut kring CSR inom fotbollen i Skåne?	59
6.1.1. Stärka varumärket genom CSR	60
6.1.2. Skillnaden på tillsammans med och för samhället	60
6.1.3. Syftet med en god struktur	61
6.1.4. Vikten av ekonomi	63
6.1.5. Kopplingen mellan forskningen och dagens CSR-arbete	Fel! Bokmärket är inte definierat.
6.1.6. Förväntningar på föreningar att driva CSR-arbete?	64
6.1.7. Hur kan idrottsföreningar förbättra sitt arbete kring social hållbarhet?	Fel! Bokmärket är inte definierat.
6.2. Framtida forskningsdesign	65
7. Litteraturlista	66
7.1. Böcker	66
7.2. Elektroniska rapporter	66
7.3. Elektroniska tidskriftsartiklar	66
7.4. Dagstidningsartiklar	69
7.5. Webb	71
8. Bilagor	72
8.1. Missivbrev	72
8.2. Intervjuguide för föreningar	74
8.3. Intervjuguide för förbund	76

8.4. Litteratursökning	78
8.4.1. Grundläggande litteratursökning	78
4.2.2. Utökad litteratursökning	79

Förord

Från våra tre år på programmet kan vi minnas att Corporate Social Responsibility, ur vår uppfattning, som ett svårt område inom forskningen men också för föreningar och organisationer. Vi kände nödvändigheten kring att studera detta område vidare och ge vår kontribution till detta forskningsområde inom idrottsvetenskapen. Social hållbarhet har blivit mer och mer aktuellt och vi hoppas att framtiden kan utbringa en hållbar värld som ger samma förutsättningar för alla.

Detta arbete har genomförts under unika omständigheter, med rådande Covid-19 och stora delar av sportvärlden har blivit stillastående, vilket har testat vår anpassningsförmåga.

Med det sagt vill vi tacka alla som bidrog till arbetet och delade med sig av sin kunskap, erfarenhet och tid. Först och främst vår handledare, Anna Maria Hellborg, för vägledning genom dessa veckor av intensivt arbete. Vidare vill vi tacka alla de som ställde upp på intervju, trots situationen. Därför riktar vi ett extra tack till Patrik Karlsson från Riksidrottsförbundet, Tobias Celedon från Landskrona BoIS, Tomas Andersson från Boost by FC Rosengård, Stefan Jönsson från Trelleborgs FF, David Wernersson från IF Limhamn Bunkeflo och Therese Neldeborn från Vellinge IF.

Arbetet har genomförts med högsta grad av samarbete och självdisciplin. Vi har motiverat varandra genom arbetets gång och kan presentera ett arbete vi är stolta över. Vi kan därför också med säkerhet säga att vi tar gemensamt ansvar för allting i arbetet.

Sammanfattning

Corporate social responsibility (CSR) har blivit allt mer populärt inom idrottsrörelsen ställer detta högre krav på föreningarna att ta det sociala ansvaret för samhällsutvecklingen och samhällsproblem. Syftet med studien är att analysera fotbollsföreningar i Skåne och deras förhållningssätt till den sociala hållbarheten genom att initiera olika typer av CSR-arbeten. Utöver detta identifierades vilka förväntningar som ställs på föreningar att genomföra CSR-arbete. Detta ur ett hållbarhetsperspektiv, med fokus på social hållbarhet. Problemet idag är att många föreningar startar upp CSR-projekt utan att åstadkomma något, och projekten blir i sin tur inte hållbara. Studien tar sin utgångspunkt ur Carrolls pyramid som tar upp hur ett CSR-arbete ska fungera utifrån fyra aspekter (ekonomiskt, legalt, etiskt och filantropiskt) där fokuset främst ligger på de två sista aspekterna. Studien har ett kvalitativt angreppssätt och genomförs med kvalitativa intervjuer med utvalda elitfotbollsföreningar i Skåne. Resultatet av studien var att föreningarna har en vilja av att bidra med social hållbarhet i samhället men att den ekonomiska grunden ofta saknas för att arbeta hållbart. Vidare visade resultatet på att de ekonomiska aspekterna var en återkommande faktor som föreningarna känner håller dem tillbaka. Föreningarna lockas oftast till de mindre bidragande projekten istället för att arbeta med de projekt som bidrar med social hållbarhet. Detta gör att det ser bättre ut på pappret för föreningar och idrottsrörelsen istället för att verkligen bidra med social hållbarhet. Syftet med CSR har tappat sin betydelse och den drivande kraften har istället blivit att synas än att göra något bra.

Nyckelord: Carroll's CSR pyramid, Corporate social responsibility (CSR), engagemang, idrottsrörelsen, samhällsnytta, social hållbarhet

Abstract

The purpose of this study is to analyze the football clubs in Scania and how their approach to social sustainability by initiating different types of Corporate Social Responsibility projects. The study is based on Carroll's pyramid about CSR which focuses on four aspects (financially, legally, ethically, and philanthropically). The study has a qualitative approach and is conducted with qualitative interviews with selected elite football associations in Scania. The results of the study show that the associations have a desire to contribute with social sustainability in society, but that the financial foundation is often lacking to be able to work sustainably. Furthermore, the results showed that the economic aspects were a recurring factor that the associations felt was holding them back. The associations are usually attracted to the smaller contributing projects instead of working on the projects that contribute to social sustainability.

Keywords: Carroll's CSR pyramid, Corporate social responsibility (CSR), commitment, social utility, social sustainability

Förkortningar

Boost	=	Boost by FC Rosengård
Bois	=	Landskrona BoIS
CIF	=	Centrum för Idrottsforskning
CSR	=	Corporate Social Responsibility
EU	=	Europeiska unionen
FCR	=	FC Rosengård
LB07	=	IF Limhamn Bunkeflo
RF	=	Riksidrottsförbundet
SvFF	=	Svenska Fotbollsförbundet
TFF	=	Trelleborgs FF
VIF	=	Vellinge IF

1. Inledning

Social hållbarhet blir mer och mer belyst i media, och vi kan se att tillväxten av Corporate social responsibility (CSR), som ett behov inom idrotten (Affane, 2018; Fagerlund, 2018; Johansson, 2019; Kingdahl, 2019; Meisels, 2018; Rosén, 2019; Thunborg, 2020).

Forskningen ökar och vi vet mer om CSR:s viktiga roll inom idrotten än för bara tio år sedan. Det förväntas idag att idrottsföreningar ska bedriva CSR-arbete och värna om samhället. I ett samhälle där ekonomiska affärer och stora företag tränger sig in på marknaden kan den sociala hållbarheten bli bortglömd. Ett hållbart och levande CSR-arbete har blivit normen att följa bland nya entreprenörer (Mussell, 2016; Walzel, Robertson & Anagnostopoulos, 2018).

Norberg (2018) menar på att det skapas nya utvecklingsåtgärder inom idrotten, som *Idrottslyftet* och *Handslaget*, där idrotten (Riksidrottsförbundet [RF] specifikt) får finansiella medel för att stödja projekt inom idrotten som ökar samhällsnyttan. RF är en paraplyorganisation för de som frivilligt deltar i den organiserade idrotten, men också en “offentlig myndighet på idrottsområdet”, och är förpliktigad att följa den svenska idrottspolitiken.

När en tredjedel av den svenska befolkningen är en del av idrotten så har idrottsrörelsen ett stort inflytande på samhället och påverkar allt från hälsoekonomin till integrationen (Riksidrottsförbundet [RF], 2019). Enligt Svensk Elitfotboll ([SEF], 2019) finns det olika typer av samhällsinsatser inom idrotten, men sett till klubbar i Allsvenskan och Superettan i Sverige så är majoriteten av samhällsinsatserna riktade mot integration, sysselsättning eller nyanlända. Fotbollen ger samhället en vinst på minst 10 miljoner kronor för varje ung individ som inte hamnar i utanförskap. Med andra ord att individen kan försörja sig på egen hand utan stöd från samhället. Genom att fotbollen ger tillbaka till samhället i form av olika CSR projekt vill de visa på den positiva aspekten av vad fotbollen kan göra för samhället. Detta i sin tur ger fotbollen en legitimitet som stöds av det samhällsansvar som föreningar arbetar för i sin dagliga verksamhet. Detta leder till ett starkare stöd för fotbollen och dess image utåt får en positiv påverkan.

Norberg (2018) och Norberg och Peterson (2013) menar att vi kan se tydliga förändringar under de senaste åren inom idrotten i Sverige, och relationen mellan staten och idrotten. Sedan tidigt 1900-tal har det funnits ett bidrag, ett statligt stöd till idrotten. Redan 1913 registrerades det första bidraget, det statliga stödet till idrotten var då 100 000 kronor, medan det 2018 uppgick i 2,1 miljarder kronor, en ökning på 21000 gånger sin egen storlek på 105 år. Det bör beaktas att samhället också förändrats mycket under alla dessa år, men det har på senare tid legat ett extra öga på idrotten och om idrotten klarar att uppfylla sin del av det uttalade avtalet.

Norberg och Peterson (2013) förklarar detta avtal mellan idrotten och staten som ett *implicit kontrakt*, det vill säga ett uttalat kontrakt mellan idrotten och staten om vilka förväntningar som finns på idrotten och vice versa. Vad som finns är förväntningar på idrotten att bidra till samhällets fortsatta utveckling, och skulle den inte bidra till det skulle idrotten direkt kunna få en mindre statlig finansiering. Norberg och Peterson (2013, s. 2) sammanfattar skyldigheterna som idrotten har på följande vis:

“Dessa [förpliktelserna] kan sammanfattas som skyldigheten för de frivilliga idrottsförbunden och klubbarna att axla ett samhällsnyttigt egenansvar.”

Norberg och Peterson (2013) menar att det offentliga stödet som givits av staten till idrottsrörelsen fungerade från början som en hjälp för idrottsrörelsen istället för att fungera som en kontroll. Under åren har statens stöd snarare kopplats ihop med ansvarstaganden och skapat vissa skyldigheter. Stödet ges fortfarande med stort självstyre men däremot har idrottsrörelsens eget ansvarstagande blivit allt viktigare. Att idrottsrörelsen själv kan visa upp utveckling och ta ansvar efter samhällets förändringar är snarare ett krav än en förhoppning.

Enligt Norberg och Peterson (2013) är idrotten beroende av det statliga stödet, eftersom det svenska föreningslivet förlitar sig i stor utsträckning på ideellt arbete. Vad vi kan se sedan starten av det implicita kontraktet är att idrotten har identifierat sig enligt två grundpelare. Det första är att idrotten är samhällsnyttig, och med det menas att den förbättrar samhället och är ett viktigt kugghjul för samhället. Det andra är att idrottsrörelsen är beroende av ett statligt stöd för att kunna utveckla sig själv till sin fulla potential. Under det tidiga 1900-talet var inte idrotten professionaliserad, till skillnad från idag utan det byggde mer utifrån

byggstenarna att idrotten är en amatörverksamhet - inte något som görs för att tjäna pengar . Detta kan förklaras enklast genom det ökade statliga bidraget för idrotten, ju mer idrotten har professionaliserats desto högre har det statliga bidraget blivit. Men det har inte kommit villkorslöst, samtidigt har förväntningarna på idrottens samhällsnytta ökat i takt med idrottens professionalisering.

1.1. Syfte och frågeställningar

1.1.1. Syfte

Syftet är att analysera förhållningssättet fotbollsföreningar i Skåne till den sociala hållbarheten genom att initiera olika typer av CSR-arbeten. Studien kommer att genomföras ur ett socialt perspektiv, för att se hur föreningar arbetar med att främja social hållbarhet. I analysen kommer Carrolls pyramid om CSR att tillämpas för att se hur föreningars CSR-arbete kan appliceras enligt pyramiden, främst ur ett etiskt och filantropiskt men även de andra delarna berörs. Samt om samhället förväntar sig att föreningar ska bedriva ett CSR-arbete. Studien tar hjälp av kvalitativa intervjuer med utvalda föreningar och förbund. Dessa transkriberades sedan för en tematisk innehållsanalys.

1.1.2. Frågeställningar

- Vad karakteriserar ett CSR-arbete som avser att skapa social hållbarhet inom fotbollsföreningar i Skåne?
- Vilket uppföljningsarbete finns för att säkerställa att den sociala hållbarheten ökar?
- Vilka förväntningar finns på föreningar att bedriva ett CSR-arbete?

1.2. Begreppsdefinitioner

1.2.1. Corporate Social Responsibility

CSR kan beskrivas på flera olika sätt och kan även definieras på olika sätt. Hur Carroll definierar CSR beskrivs i hans pyramid. Men för att få andra definitioner på CSR visar Hopkins (2016, s. 9) hur exempelvis Europeiska unionen (EU) definierar CSR:

“The responsibility of enterprises for their impact on society”

Problemet med EU:s definition menar Hopkins (2016, s. 9–15) är att den inte definierar vad ett samhälle är. Innefattar samhället de externa eller interna intressenterna? Det gemensamma med de flesta definitioner är att de innefattar orden företag/organisation och intressenter. Eftersom en organisation ofta bedriver sin verksamhet utifrån intressenternas vilja så är det viktigt att definiera vilka intressenterna och samhället är. Exempelvis så agerar Svenska Fotbollsförbundet (SvFF) utifrån flera intressenter, vilka är bland annat RF, FIFA, UEFA, föreningarna i landet, spelarna, supportrar, sponsorer, kommuner, media med mera.

1.2.2. Definition av hållbarhet

Brundtland rapporten, *“Vår gemensamma framtid”* definierar hållbarhet som:

“Sustainability as caring for the future without harming the present.”

Hopkins (2016, s. 31–32) menar på att CSR är ett sätt för organisationer att agera på rätt sätt för att kunna nå sina mål som han menar är hållbarhet. Till en början så definierades ordet hållbarhet till områdena ekologism och ekologi. Däremot så har begreppet på senare tid även involverat sociala och ekonomiska delar. Begreppet hållbarhet har börjat inkluderas inom områden av affärsverksamheter och företagande då organisationer idag inkluderar hållbarhet i sina CSR-arbeten. Idag används CSR för att bearbeta hållbar utveckling i sin organisation och därmed nå sina mål.

Hopkins (2016) fokuserar på tre grundpelare för hållbarhet som är ekonomiska, sociala och ekologiska faktorer. Ur detta kommer arbetet att ta sin utgångspunkt i den sociala aspekten

och hur svenska CSR projekt arbetar med social hållbarhet i samhället. Vi vill belysa faktumet att ingen av dessa pelare är mindre än den andra, utan tillsammans skapar de ett gemensamt hållbarhetsbegrepp. Hopkins (2016) menar att de sociala aspekter tenderar att hamna i fokus, men att ekologiska faktorer på senare tid har tagit över CSR-arbeten. Norberg (2018) visar på att det svenska föreningslivet har sedan länge varit byggd på ideellt arbete, något som gör att samhällsnyttan ligger väldigt djupt inom idrotten.

Hopkins (2016) menar på att den tidigare forskning som gjorts har sträck sig över lång tiden. Men för att förstå CSR och hur det påverkar hållbarheten i samhället behöver vi reda ut varför hållbarhet är så essentiellt. För att förtydliga, detta arbete fokuserar inte på hållbarheten av föreningar eller organisationer. Detta är en vanlig missuppfattning om hållbar utveckling, att det skulle handla om hållbar verksamhet när den riktiga frågan bör riktas mot hur de bidrar till samhällets hållbarhet. Medan befolkningen och globaliseringen ökar i världen bör vi också tala mer om hållbarhet. Dock har nuvarande omständigheter visat att vi ibland behöver ta kliv tillbaka (Bloomberg, 2020; Bloom, 2020; Eklund, 2020; Legrain, 2020; Oba, 2020; Rapoza, 2020).

Att inte tjäna pengar på idrotten i Sverige har lagt grunden för den svenska idrottsrörelsen. Men ju mer professionaliserad idrotten blivit i Sverige så bör vi kanske återgå till denna mentalitet när det kommer till samhällsnytta. Detta är en fundamental del av det implicita kontraktet. Idrotten förväntas vara samhällsnyttig, och idrotten framställer sig som en sådan kraft (Norberg, 2018). De ökade förväntningarna måste också bemötas med god handlingar av socialt ansvarstagande. Idrotten har byggt upp sig själv till en stor pelare i samhället, och det krävs insatser som ökar hållbarheten i samhället. Ibland behöver vi ta kliv tillbaka när det kommer till social hållbarhet och globalisering. Spridningen av Covid-19 har kanske varit det allra tydligaste exemplet på detta, där vi ser hur Covid-19 stoppat globaliseringen (Bloomberg, 2020; Bloom, 2020; Eklund, 2020; Legrain, 2020; Oba, 2020; Rapoza, 2020; Svensk Fotboll, 2020; Stone, 2020; Bennett, 2020). Det går inte heller att undgå det samhällsansvar sportvärlden tar i dessa svåra tider (Isaksson, 2020; Jansson, 2020; Malmö FF [MFF], 2020), något som belönat idrotten med 500 miljoner från regeringen för att fortsätta detta viktiga samhällsarbete kring social hållbarhet (Berggren, 2020).

2. Tidigare forskning

För att hitta tidigare forskning genomfördes det först en litteratursökning genom databasen Sportdiscus med hjälp av sökorden Corporate social responsibility, Sport, Social sustainability; Corporate social responsibility, Social sustainability; Corporate social responsibility, Europe; Corporate social responsibility, Gender. Vi valde att utöka vår litteratursökning med hjälp av tre databaser för att öka antalet artiklar. För en mer detaljerad sökning se bilaga 8.4.

2.1. Tidigare svensk forskning om CSR

Anledningarna till att bedriva CSR är många och olika, men Persson & Normark (2014) menar på att aspekter som hälsa och social integration omprioriteras och har en högre position inom CSR idag än tidigare. Med denna utveckling, och med utvecklingen där hälsa och social integration har hamnat högt upp på prioriteringslistan, har detta bidragit till ett ökat antal CSR-arbeten som genomförts de senaste åren. Den nordiska modellen, där idrottsrörelsen har en stor och viktig roll i samhällsutvecklingen, har ett stort ansvar och är en bidragande faktor till samhällsnytta. Sverige har valt att lägga stor vikt vid att idrottsrörelsen tar sitt ansvar, som en stor aktör inom den civila sektorn, och bidrar till de gemensamma mål som staten och idrottsrörelsen har. Det har därmed blivit allt viktigare att genomföra ordentliga CSR-arbeten med bra strategier för att göra den sociala delen av CSR till en del av den kärnverksamhet som föreningar bedriver.

Persson och Normark (2014) menar på att förutsättningarna för att driva ett framgångsrikt CSR-arbete har förändrats och att det krävs nytänkande och kreativitet i sin marknadsföring. Att marknadsföra på traditionella sätt som exempelvis reklam i tidning, tv med mera har inte samma styrka som förr. Därför krävs det att man söker nya vägar att bygga relationer med den primära målgruppen. För att bygga relationer och skapa förtroende så nämner de image som en del av att bygga sitt varumärke. De beskriver att idrottens CSR inte enbart kan analyseras utifrån samhällsnytta och socialt kapital eller marknadsföring och

varumärkesbyggnad utan att föreningarna måste se relationen mellan vem som är initiativtagare till projektet och vad projektets syfte är.

Hafen (2016, s. 208) nämner fyra typer av CSR inom idrotten som kan identifieras. Det första är när föreningar eller förbund söker legitimitet för sin samhällsnytta och sitt CSR-arbete. Detta kan bland annat vara att förbund söker goodwill för att öka förtroendet för att idrotten tillför samhällsnytta. Det andra är en förening som använder CSR och samhällsnytta för att öka sitt anseende och sin image i form av att bygga sitt varumärke. Det tredje är när företag söker sig till föreningar för att kunna kopplas samman och ta del av de positiva egenskaperna som idrotten bidrar med. Den sista typen är non-profit organisationer som, genom samarbete, använder idrotten som ett hjälpmedel för att nå ut till fler. Här ser de staten som en hjälp för att nå social hållbarhet, men minst lika viktiga är alla samarbetspartners och externa aktörer som bidrar. Tillsammans med staten så förväntas företagare visa engagemang för att nå en social utveckling i samhället.

Persson och Normark (2014) jämförde hur kommunikationen av det sociala ansvarstagandet skiljde sig mellan föreningarna i Allsvenskan (både dam- och herr). De kom fram till att föreningar som i högre grad är professionella och kommersialiserade arbetar mer med sitt framförande av det sociala ansvarstagande de genomför. Vad detta beror på beskrivs inte men de nämner bland annat LdB FC Malmö (nuvarande FC Rosengård), Malmö FF, Hammarby och IFK Göteborg som några av de föreningar som arbetar med socialt ansvarstagande.

Hafen (2016, s. 212) menar på att när olika verksamheter arbetar med CSR och samhällsnytta är det ofta med goda intentioner, men dessa intentioner kan enkelt förändras till egennytta. När de i sina dokument, och på sin hemsida, kommunicerar en riktlinje betyder det inte att utfallet blir detsamma. Idrottens attraktionskraft och uppskattning gör att det blir svårt att bortse från de idrottsliga delarna även om syftet är av samhällsbetydelse. Han drar paralleller till den obalans som finns i Sverige mellan föreningsfostran och tävlingsfostran. Även om organisationen och verksamheten har samhällsnyttiga syften och mål kan det på vägen bli svårt att hitta en balans med den idrottsliga delen av verksamheten.

Hafen (2016, s. 79–87) som bland annat har genomfört en fallstudie med kvalitativa semistrukturerade intervjuer, lokala observationer och textanalys, har undersökt dåvarande

LdB FC Malmös projekt LDB FC For Life, i Sydafrika. Vanligtvis när ett projekt ska bedrivas så krävs det att det uppfattas som legitimt, det vill säga att det stämmer överens med samhällets normer och att det av allmänheten uppfattas som givande och väsentlig. Däremot så skiljer sig detta åt beroende på var en befinner sig och därför är det viktigt att ta detta i beaktning när en agerar i det samhället som föreningen är verksam i. Hafén (2016, s. 213–214) menar att i länder som Sverige och Danmark så har det sociala ansvaret en högre prioritet än i exempelvis Sydafrika där prioriteringarna ser annorlunda ut. Att arbeta med det sociala i Sverige och Danmark ger i sin tur verksamheten bidrag från både stat, sponsorer och andra bidragsgivare. Genom att arbeta med legitima projekt som anses förbättra samhället gör även organisationen konkurrenskraftig i vissa sammanhang.

2.2. Tidigare nordisk forskning om CSR

Carlsson, Norberg och Persson (2011) menar på att en skandinaviska modellen för idrotten har fokuserat på amatörism och voluntarism. Trots detta så har den danska föreningsfotbollen gått mer och mer mot en kommersialisering och professionalisering jämfört med sina skandinaviska grannländer. Även Norge är på väg mot en kommersialisering.

Persson (2007; 2008; 2011) menar på att relationen mellan staten och idrotten i Danmark har blivit allt viktigare på senare år med ett större fokus på samhället. Traditionellt och historiskt har statens inblandning i den danska idrotten varit låg jämfört med grannländerna, där kommuner istället har haft en större roll. Däremot så har utvecklingen de senaste åren pekat mot en annorlunda strategi. Med de samhällsutmaningar som uppkommit har staten delat ut ekonomiska stöd till de förbund och föreningar som tar sig an dessa. Den danska statens stöd till idrotten låg år 2007 på 3,3 miljarder danska kronor. Idrotten i Danmark har setts som något sportsligt och något instrumentellt snarare än att det finns en agenda bakom det. Sedan början av 90-talet har detta däremot förändrats och staten använder sig av idrotten som en plattform för att lösa olika samhällsproblem där föreningar genomför aktiviteter utanför planen i utbyte mot ekonomiskt stöd. Persson (2011) menar på att ett starkt fokus i Danmark har handlat om att främja folkhälsan och integrationen vilket gjort att staten förväntat sig att idrotten ska hantera detta utifrån den nuvarande sociala agendan. Detta har gjorts i ett försök till samarbete mellan staten och förbunden i att tillsammans arbeta mot de gemensamma

målen. Staten har däremot inte fullföljt sin del av partnerskapet, utan har valt att lägga över ansvaret på förbunden som menar på att de redan är överbelastade. En av de aktioner som danska fotbollsförbundet har tagit är att de år 2007 skapade en ny etisk kommitté vars syfte var att agera för fair play och att skapa förtroende för den danska fotbollen. I och med införandet av den nya etiska kommissionen så har de arbetat mot “good governance” och har implementerat CSR strategier i sin organisation.

Pedersen och Rosati (2018) visar hur organisationer måste kunna hantera de saker som kan ses som känsliga eller svårhanterliga, till exempel migration, samhällsutmaningar, klimatet, med mera. Att organisationer hanterar CSR-arbete på ett varsamt sätt är därför extra viktigt. Utmaningarna med sådant arbete är att det sällan ger tydliga eller snabba resultat tillbaka vilket kan skapa spänningar inom organisationen. En studie gjord på danska föreningar baserat på kopplingen mellan organisatorisk spänning och CSR-arbete visar på att de föreningar som arbetar mer med CSR aktiviteter har större organisatorisk spänning än de som inte arbetar med CSR. En kvantitativ studie av Pedersen och Rosati (2018) handlar om hur danska fotbollsklubbar hanterar organisatoriska spänningar, och hur CSR-arbete faktiskt kan påverka relationerna internt i organisationen. Förhållandet mellan att föreningen ska vara en samhällsentreprenör och en vinstdrivande förening skapar konflikter och spänningar inom föreningen. Därav har föreningar i vissa fall valt att starta en extern organisation, som är kopplad till föreningen, vars syfte är att sköta samhällsfrågorna som föreningen arbetar med. Genom en extern organisation kan utöva de sitt CSR-arbete som en samhällsentreprenör medan föreningen kan fokusera på det sportsliga och ekonomiska.

En undersökning gjord av Persson (2014) visar att få av de danska fotbollsföreningarna har transparens i sitt CSR-arbete. Persson (2014) genomförde en granskning av föreningarnas hemsidor där han använde bland annat webbsidans sökmotor för att söka på olika utvalda sökord. Det var enbart åtta av de tolv föreningarna i ligan som hade någon form av information på sin hemsida om CSR, där FC Midtjylland stod för 41 procent av innehållet som hittats. Om detta beror på att föreningarna inte är transparenta eller ifall de inte genomför något CSR-arbete är svårt att redovisa. Däremot så visar det på att föreningarna brister i sitt arbete med att redovisa det samhällsarbete de genomför.

2.3. Tidigare internationell forskning om CSR och hållbarhet

Walzel et al (2018) menar på att under de senaste årtiondet har forskning om CSR ur ett idrottsligt perspektiv ökat jämfört med tidigare. Den största delen av de internationella artiklar och forskning kring CSR och föreningsperspektiv är från Nordamerika och Europa. Däremot är forskningen i Skandinavien begränsad, och svår att hitta på grund av diverse restriktioner (se 4.1. Metod). Fotbollen är den idrott som majoriteten av forskningen har undersökt, följt av basket och baseball. Majoriteten av dessa undersökningar har även genomförts på ett kvantitativt sätt med flertalet enkäter som insamlingsmetod. Huruvida föreningar idag ska engagera sig i ett CSR-arbete eller inte är något som inte längre är en aktuell fråga. Det är viktigare hur organisationer ska skapa en strategi, implementera den, skapa ett värde och hantera det CSR-arbete som de arbetar med.

Walzel et al (2018) menar i sin tur på att CSR är svårdefinierat när det kommer till förväntningar på idrottsföreningar och vilka krav samhället har på idrotten. Genom en kvalitativ litteraturanlys av tidigare akademiska artiklar om CSR visar Walzel et al (2018) att kvantitativa metoder tenderar att fokusera på kausala relationer mellan variabler i CSR-arbetet, istället för den faktiska processen. Vidare kan vi se att dörren för framtida forskning står vidöppen med flera orörda ämnen som kan belysa viktiga faktorer, till exempel etik och moral.

Zeimers, Anagnostopoulos, Zintz och Willem (2019) menar att på senare tid så har föreningar arbetat mer med CSR än vad de tidigare gjort. CSR är idag ett sätt för organisationer att synas och arbeta tillsammans med samhället. Det är även ett sätt att stärka sin relation till olika intressenter. Det har dessutom skapats ett större intresse genom att engagera sig i sociala samhällsproblem från olika intressenter. Nästan varje professionellt idrottslag i Nordamerika har någon typ CSR-arbete för att skapa en starkare relation till sina intressenter. Det har blivit en form av standard att bedriva CSR arbete i västvärlden. Zeimers et al. (2019) visar, genom en kvalitativ studie på det Franska Landhockeyförbundet, hur organisatoriskt lärande med hjälp av fyra fokuspunkter (utbildning, tolkning, integrering & institutionalisering) kan vara kritiskt för att utveckla ett effektivt CSR-arbete. I dagsläget finns det begränsat med tidigare forskning kring organisatoriskt lärande inom Sport Management. Mussell (2017) menar på att

ett socialt ansvarstagande, i en omgivning fylld av affärer och företagande, tenderar att resultera i att omtänksamhet blir ännu viktigare. Genom en social ontologi, en filosofisk utredning om hur något är, studerar Mussell (2017) begreppet CSR och hur CSR fungerar ur ett mer abstrakt synsätt. Från denna synvinkel kan vi se att CSR är ett resultat eller en manifestation av liberalt tänkande och ett kännande av socialt ansvarstagande hos företag.

Radacsi och Hardi (2014) menar på att ett CSR-arbete behandlar något känsligt så är det viktigt att det finns en bra kommunikation med intressenter och att det inom föreningen finns en tydlig policy. När det kommer till känsligt menar vi saker som är svåra att hantera - och om de inte hanteras korrekt kan hållbarheten i arbetet bli lidande. Detta skapar en grund för föreningsarbete och skapar en tydlighet i vad som förväntas. Genom en policy så skapas en mall för föreningens agerande och hur alla inom föreningen ska gå tillväga med sitt arbete. Vid skapandet av en policy så är det viktigt att det finns en ömsesidig förståelse mellan alla parter, exempelvis mellan intressenter och förening. Radacsi och Hardi (2014) har ingen hög transparens om tillvägagångssättet i sin studie, vilket är en brist i artikel men studien är relevant och vi väljer att använda den med den reservation.

Ciletti, Lanasa, Ramos, Luchs och Lou (2010) förklarar att om en CSR-verksamhet ska ge bästa möjliga respons brukar föreningar och förbund marknadsföra sina CSR-arbeten på sina hemsidor. Detta tillåter intressenterna till att ta del av arbetet som föreningar lägger ner. Detta kan vara av olika anledningar, till exempel att skapa medial uppmärksamhet, att skapa ett bättre rykte om sig själva med mera. Organisationer i de högsta nordamerikanska ligorna tenderar att visa mer av det sociala arbetet de arbetar med än de ekonomiska och miljömässiga. Detta beror däremot på att majoriteten av de initiativ som organisationerna genomför är av sociala aspekter. Endast 3 procent av idrottsorganisationerna i Nordamerikas toppligor (NFL, MLB, NBA och NHL) saknade någon form av information på sin hemsida om sociala arbeten inom CSR. Ciletti et al. (2010) visar genom en tematisk innehållsanalys, av lagens hemsidor, att ökad hållbarhet är och bör vara centralt i implementeringen av CSR-arbeten. Ur ett europeiskt perspektiv, Ribeiro, Branco & Ribeiro (2019) genomförde en kvantitativ studie på fotbollsklubbar i Europas topp fem ligor (England, Tyskland, Italien, Portugal och Spanien), de undersökte vilken typ av information som finns tillgänglig online

på deras hemsidor. Samtliga engelska och tyska toppklubbar hade sitt CSR-arbete tillgängligt på sina hemsidor. Däremot så var det endast 8 av 17 portugisiska klubbar som hade någon form av CSR-arbete tillgängligt på sin hemsida. Engelska och tyska klubbarna var även de som hade störst antal klubbar som arbetar med samhällsfrågor där hundra procent av klubbarna hade någon typ av socialt CSR-arbete.

I en studie gjord av Paramio-Salcienes, Downs & Grady (2016) menar de på att en nyckel för att ett CSR-arbete ska vara framgångsrikt är att det krävs ett långsiktigt tänkande med en inkrementell syn, vilket betyder att projektet stegvis blir mer och mer framgångsrikt. Det krävs även att konfrontera det motstånd som dyker upp då samhällsproblem inte alltid har en snabb lösning utan att det istället krävs tålamod. Det krävs också att personerna som driver och ligger bakom sådana initiativ har en vilja och passion för det arbete som genomförs samt att det finns en gemensam vision inom föreningen om arbetet. Paramio-Salcienes et al. (2016) menar att en blandning av metoder kan ge en bredare förståelse för ett så komplicerat begrepp som CSR. Studien blandar kvalitativa intervjuer, observationer och tematiska innehållsanalyser i en fallstudie om Manchester United FC (MUFC) och deras hantering av personer med funktionsvariationer. Vi kan se att denna typ av hantering av det sociala ansvaret kan behövas inne på arenan på samma vis som utanför arenan, men också att MUFC inte är ett unikt fall utan denna typ av ansvarstagande kan appliceras på andra organisationer och andra situationer.

Han, Linda-Lho och Lee (2019) menar att genom att arbeta aktivt med ett CSR-arbete påverkas intressenters syn på föreningen, vilket genererar en positiv bild av föreningen hos intressenterna. Detta tillåter föreningarna att själva positionera sig på marknaden för att vinna konkurrensfördelar gentemot andra konkurrenter. Genom att arbeta med CSR kan organisationer påverka människors emotionella sida och därför blir CSR-arbeten viktiga. Ett välarbetat och välgrundat CSR-arbete som når den emotionella sidan hos människor, utan att exploatera den, kan det eventuellt generera mer lojala och trogna supportrar. Han et al. (2019) genomförde en enkätundersökning på 310 passagerare från flygbolag och såg att lojaliteten hos kunder ökade betydligt när företaget genomförde någon typ CSR-arbete.

Chang, Ko, Connaughton och Kang (2016) För att skapa en stolthet kring föreningen så är ett CSR-arbete effektivt. Genom att ta ett ansvar i samhället, speciellt i det samhälle föreningen verkar i, skapas det stolthet hos supportrarna. Även om det inte finns någon koppling mellan CSR-arbete och hur supportrar identifierar sig med sitt lag så skapas det ändå en starkare identifiering med laget när det finns en stolthet kring föreningen. Chang et al. (2016) förstärker detta genom en kvantitativ studie på baseboll- och fotbollssupportrar i Sydkorea. Denna studie fann att ett CSR-arbete skapar en stolthet som i sin tur leder till en starkare identifiering mellan supportrarna och föreningen.

Walzel et al. (2018) visar att det har tidigare gjorts mycket forskning kring CSR och dess vikt, och för en idrottsorganisation att vara en stark samhällsaktör. Många av de tidigare studierna använder kvantitativa metoder och analyser av hemsidor. Dessa metoder har sina styrkor. Problemet med ett stort fokus på det kvantitativa är att kausaliteten skadar förståelsen av den faktiska processen. Detta arbete utgår därför från att fylla en kunskapslucka kring CSR-forskning utifrån ett kvalitativt synsätt.

Studien tillför en ett lokalt perspektiv och vikten av att bidra till det lokala samhället i föreningarnas CSR-arbeten. Studien tillför hur man som förening arbetar med det lokala samhället och hur man bidrar med samhällsnytta till sitt närområde. Detta med fokus på social hållbarhet ur ett regionalt perspektiv. Vi identifierade en brist med forskning kring det lokala perspektivet ur en svensk kontext vilket gjorde att vi insåg att det behövs mer kunskap om det. Studien är gjort med ett perspektiv på den svenska idrottsmodellen och är därför relevant för de länder som har en liknande idrottsmodell som Sverige. Den svenska forskningen om CSR som finns idag fokuserar på CSR-arbetet kring de föreningar som i stor grad professionaliserade. Detta gör att stor del av den svenska fotbollen inte kan appliceras på den tidigare forskningen. Det som vår studie bidrar med till den svenska forskningen är att den är applicerbar på föreningar oavsett vilken grad av professionalisering föreningen har.

3. Teori

I teorin förklaras teorierna/modellerna och begreppen som använts i studien. Utgångspunkten är Carroll's pyramid med ett större fokus på de två sista delarna, det etiska ansvaret och det filantropiska ansvaret. Vidare så förklaras begreppen Corporate social responsibility och hållbarhet och hur dessa används ihop.

3.1. Carroll's pyramid

Hopkins (2016, s.10–11) menar på att när man genomför ett CSR-arbete så finns det ofta förväntningar och krav på vad du förväntas göra. Detta beskrivs i Carroll's pyramid som nämner fyra steg i vad som förväntas av ett CSR-arbete. Stegen som beskrivs är ekonomiskt ansvar, legalt ansvar, etiskt ansvar och filantropiskt ansvar. Alla dessa bygger underifrån och uppåt precis som en pyramid med ekonomiskt ansvar längst ner och filantropiskt ansvar högst upp.

3.1.1. Ekonomiskt ansvar

Med ekonomiskt ansvar så menar Carroll (1991) och Hopkins (2016, s.11) att CSR-arbetet ska vara ekonomiskt hållbart eftersom det annars inte hade funnits något CSR-arbete.

Däremot så menar han på att syftet inte är att maximera intäkterna utan snarare på att se till så att verksamheten har en ekonomisk grund och ekonomisk stabilitet för att kunna drivas. Att företagets syfte sedan start har varit att ge samhället tjänster eller produkter mot betalning är essentiellt. Men att det under tiden har uppstått en maximering där man vill tjäna så mycket som möjligt. Carroll menar på att det är viktigt att företaget ser till så att de grundläggande ekonomiska behoven uppfylls och att man gör en vinst som tillåter företaget att gå runt.

3.1.2. Legalt ansvar

Vidare så menar Carroll (1991) och Hopkins (2016, s.11) att företagen måste lyda lagen och följa de lagar och regler som finns i samhället. Det är ett ansvar gentemot samhället att som företagare nå sina mål genom de lagar som finns och därav göra rätt för sig i samhället.

3.1.3. Etiskt ansvar

Hopkins (2016, s. 11) menar på att etiskt ansvar är något som är svårt att definiera men beskriver det ändå som att "behandla andra precis som du själv vill bli behandlad". Detta uttryck syftar till att man bör ta hänsyn till de normer och värderingar som finns i samhället. Eftersom det i ett samhälle fortfarande finns normer som anses vara fel men som enligt lag inte är olagligt, så menar Carroll (1991) att dessa fortfarande ska tas hänsyn till. Dessa normer och värderingar är en återspeglning av hur ens intressenter (konsumenter, aktieägare, samhället med mera) förväntar sig att man agerar. Att ta ett sådant ansvar kräver att man agerar enligt högre standard än vad som egentligen är nödvändigt. Däremot så är det ibland normer och värderingar som är grunden för de lagar och reglemente som stiftas i ett land vilket gör att genom att följa normer och värderingar så kan man ligga före sin tid ifall dessa normer även skulle bli lagar vid ett senare tillfälle.

Carroll (1998) visar att man agerar efter samhällets regler kan vara svårt då dessa snabbt kan förändras, men att agera efter dessa kan ge organisationen en legitimitet. Då CSR ofta innefattar etiska principer av vad som är bra och dåligt så är det därför extra viktigt att denna komponent även hanteras i relation med de legala principerna. För att förklara principen, och för att ge en förklaring till skillnaden mellan lag och etik, lagen är grunden och minimum nivån av vad som är acceptabelt i ett samhället. Därför är lagen inte ett sätt att hantera intressenters intressen. Utan för att hantera intressenter så måste man agera hederligt genom att agera efter högre standard än vad som beslutas av lagstiftarna.

Carroll (1998) menar att lagarna inte följer de senaste trenderna och normerna i samhället eftersom det oftast tar längre tid att stifta lagar vilket gör att innan lagar stiftas så har värderingar kring moral redan hanterat det som lagstiftas. Att lagar inte heller hanterat alla typer av samhällsutmaningar är också en anledning till att man bör agera efter etiska ansvar. Det finns två delar inom etik som varje organisation måste ta hänsyn till. Den ena är beskrivande etiken och den andra är den normativa etiken. Den beskrivande etiken är den som beskriver vad företaget gör och vad som sker medan den normativa etiken är den som försöker göra det mest välgrundade beslutet och försöker egentligen beskriva vad som är bäst för organisationen att genomföra. Detta leder till att det finns två sätt att hantera etiken där

den ena är kunskapen om etik medan den andra är att genomföra etik. Det är en sak att ha kunskapen om etik men det handlar även om att genomföra det i sin dagliga verksamhet för att det ska lyckas. För att lyckas med att vara en bra företagsmedborgare så krävs det att man leder sin organisation i linje med de etiska regler som finns i samhället. Ifall man inte gör det så riskerar man att tappa förtroendet som en bra företagsmedborgare vilket i sin tur kan leda till att man tappar förtroendet bland sina intressenter.

3.1.4. Filantropiskt ansvar

Carroll (1998) menar att filantropiskt ansvar är till grunden rätt likt etiskt ansvar men det är de små detaljerna som skiljer dessa två åt. Att frivillig bidrar till att förbättra välfärden i ett samhälle är ett av dessa. Mer förenklat kan det sägas att skillnaden mellan etiskt ansvar och filantropiskt ansvar är reaktionen ifall det inte görs. Att inte följa de etiska principerna skulle få konsekvenser från samhället och man skulle anses som en oetisk organisation. Däremot ifall man inte väljer att genomföra det filantropiska ansvaret så skulle detta inte få samhället att förändra sin syn på organisationen som oetisk. För även om det förväntas att en organisation ska ge tillbaka pengar, tid, personal med mera till samhället, skulle det inte ge företaget en stämpel som oetisk ifall man inte gör det. Filantropiskt ansvar syftar till det frivilliga arbete som läggs ner från en organisation för att hjälpa samhället. Ett CSR-arbete innehåller filantropiska insatser men är inte heller begränsad till dessa. Även om det filantropiska är högst upp på pyramiden så innebär inte detta att den är viktigast. Snarare är det så att delarna under är viktigare för att kunna genomföra CSR. Genom att de tidigare delarna uppfylls innebär det att det filantropiska ansvaret kan uppfyllas.

Hopkins (2016, s. 11) menar att om teorin behandlar de mest centrala begreppen inom CSR så tar Carroll's pyramid hänsyn i den legala delen till länder eller städer där staten eller regeringen är korrupta, där lagar inte följs eller med hänsyn till nepotism. Teorin går att applicera i de länder som har ett fungerande system för hur samhället i landet hanteras.

Carroll (1991) beskriver att teorins delar går även att ifrågasätta gällande huruvida organisationer har ett ansvar gentemot samhället. Detta då klassiska ekonomiska argumentet gällande ett företags ansvar är att tillgodose vinstmaximering. Detta argumenteras av bland annat ekonomen Milton Friedman som menar på att organisationer inte har något som helst

ansvar att agera på sociala utmaningar utan att en organisations främsta uppgift är att maximera vinsten för sina ägare och intressenter

Teorin hjälper oss att få syn på ifall föreningarna applicerar sitt CSR-arbete till de grundläggande förutsättningarna som Carroll menar ska finnas i ett framgångsrikt CSR-arbete. Ifall detta inte görs så kan en koppling för vad som inte fungerar ses i relation till vad som kanske saknas i föreningarnas CSR-arbeten.

4. Metod

I denna del kommer vi att beskriva hur vi gick tillväga med arbetet. Varför vi valde en kvalitativ metodologi för vår forskningsdesign, och hur vi har arbetat med vår forskningsdesign. Detta följs av en diskussion kring vårt val av litteratur och tidigare forskning. Sedan kommer vi att gå igenom hur vi gjorde urvalet av intervjupersoner, vilka begränsningar vi gjorde och hur vi motiverar dem. En genomgång av empirins behandling och diskussioner kring tillförlitligheten utifrån Brymans (2011, s.354–6) fyra kriterier följer. Sist kommer också den etiska diskussionen kring vilka etiska forskningsprinciper vi förhåller oss till.

4.1. Forskningsdesign

CSR och dess unika karaktär gjorde det svårt för oss att bestämma en punkt att rikta in oss på. Syftet var att analysera fotbollsföreningar i Skåne förhållningssätt till den sociala hållbarheten genom att initiera olika typer av CSR-arbeten. Vi valde att genomföra fem kvalitativa intervjuer med representanter för fotbollsföreningar i Skåne, på både herr- och damsidan, samt en intervju med Riksidrottsförbundet som komplement kring frågor om förväntningar och krav på idrottsföreningar. För att stödja det vi ville undersöka genomförde vi en litteratursökning på tidigare forskning, genom databasen Sportdiscus. Vi hade redan här uppfattningen att vi hade lite att arbeta med, ur en svensk kontext. Vi valde att utöka vår litteratursökning med hjälp av Mau biblioteksdatabas, Mau:s Diva-portal och Google Scholar. Vi använde oss av Carroll's pyramid om CSR, som Hopkins (2016) menade var en av de mest inflytelserika modellerna inom forskningen kring CSR.

Designen för detta arbete var en jämförande design, enligt vad Bryman (2011, s. 82–3) kallar en flerfallsstudie. Till skillnad från en fallstudie (som fokuserar på ett unikt fall), fungerar denna design för att jämföra olika fall med varandra ur ett specifikt urval. Om syftet är att skapa en generaliserbar bild över ett område kan forskaren studera olika fall i relation till varandra. Det var också noterbart att fallen skulle kunna täcka olika områden utifrån syftet. En flerfallsstudie användes i arbetet för att ge en överblick över CSR-arbetet hos

fotbollsföreningarna i Skåne. För att stödja syftet användes kvalitativa semistrukturerade intervjuer, som vi sedan gjorde en tematisk analys på utifrån teman *social hållbarhet*, *engagemang* och *uppföljning*.

Bryman (2011, s. 413–445) visade på hur kvalitativa intervjuer hade en styrka, vilket vi ansåg ovärderligt, som var följdfrågor. Denna kraft, ihop med andra styrkor, som gjorde att vi kunde komplettera svar vi fick och inte fullt kanske förstod, gjorde att vi kunde anpassa oss till respektive intervju. Vi visste också att majoriteten av forskningen som hade gjorts grundade sig i en kvantitativ forskningsdesign. Istället för att fokusera på kausaliteten i forskningen kunde vi fokusera på den faktiska processen och motivationsfaktorerna, som Walzel et al. (2018) menar är essentiellt. Intervjuerna skedde med ett urval av elitföreningar i Skåne, genom ett målinriktat urval, för att bygga vidare på de tidigare studier som gjorts internationellt och i Skandinavien. Alla intervjuer genomfördes med en semistrukturerad intervjuguide, med avvikelsen att vi skrev en separat intervjuguide för förbundet vi intervjuade (*för intervjuguiderna se 8.2 och 8.3*). Dessa intervjuer transkriberades sedan för att användas i en tematisk analys. Den tematiska analysen och intervjuguiden analyserades utifrån tre områden som grund; hållbarhet, engagemang och uppföljning. Den tematiska analysens resultat sammanfattades i den empiriska undersökningen (*se 5.1*). Detta arbete avslutades sedan med en diskussion, och förslag för framtida forskning.

4.2. Urval

Urvalet utformades utifrån ett målinriktat (också känt som målstyrt urval), och med ett snöbollsurval. Syftet med urvalet var inte att forma en representativitet över elitföreningarnas CSR-arbete i Sverige, utan att kartlägga vilka former CSR-arbetet i Skåne tog. Bryman (2011, s. 434–7) menade att målinriktat urval, inom kvalitativ forskning, formade sig genom att forskaren gjorde ett urval baserat på de forskningsfrågor som skulle besvaras.

Snöbollsurvalet applicerades på detta arbete och vi mejlade personer som arbetade med olika former av CSR inom elitfotbollen i Skåne. Vi mejlade nio olika personer med ett missivbrev (*se 8.1*), i diverse föreningar, och två personer i två förbund. Av de elva personerna svarade sju (fem föreningar och två förbund), en förening och ett förbund avstod deltagande, resten

tackade ja till deltagande. Vi mejlade sedan två ansvariga för två CSR-projekt, som en person sedan svarade på och tackade ja till. Detta resulterade i ett urval av sex personer som var tillgängliga för att genomföra intervjuer med dem.

Vi vill också peka på att detta arbete genomfördes med unika omständigheter för sportvärlden, vilket i sin tur gjort att vi har fått anpassa urvalet mot den respons vi har fått.

4.3. Intervjuer

Intervjuerna vi genomförde grundades på semistrukturerade intervjuguider (*se 8.2 och 8.3*). Med en semistrukturerad intervju kunde vi lämna utrymme för ytterligare följdfrågor som kom upp under intervjun - vilket öppnar upp en flexibilitet i intervjuprocessen - samtidigt som vi hade ett manus att följa när den intervjuade personen gick långt utanför ramarna. Vi använde oss till stora delar av manuset, på det viset att vi såg till att vi hade minst ett svar på varje fråga, vilket gör att vi lutade mot en mer strukturerad intervju än en ostrukturerad. För intervjuerna användes två intervjuguider, en riktad mot förbunden och en riktad mot föreningarna. Intervjuerna blev runt 20 till 30 minuter långa.

Intervjuguiderna formulerades utifrån tre olika teman som var *hållbarhet, engagemang* och *uppföljning*. Dessa skapades för att skapa strukturer i intervjuerna, och för att vi skulle ha en röd tråd genom hela intervjuerna. Detta gav också en god grund för den tematiska innehållsanalysen. De tre teman skrevs av båda forskarna och Berntsson formulerade frågorna i intervjuguiden för föreningar och Kajjalainen formulerade den för förbund. Den som inte skrev intervjuguiden gjorde sedan en försök att besvara frågorna och korrigerade sedan de fel som noterades. Innan den första intervjun fick vi också feedback från handledaren, varpå vi gjorde minimala ändringar i intervjuguiden.

Bryman (2011, s. 414–422) menade på att en nyckel för en lyckad intervju är förberedelserna inför och agerandet av forskaren under intervjun. Vi hade inte någon högre grad av erfarenhet av intervjuer, vilket gör att vi inte kunde hålla oss till alla tipsen för en god intervjuare. Trots det faktum att vi var väl *pålästa, strukturerade* och *öppna* saknade vi egenskaper som *kritisk* och *styrande*. Samtidigt är egenskapen *balanserad* något som skapas över tid, och inte kan skapas genom att träna. Vi etablerade ett feedbacksystem mellan varje intervju, som givetvis

byggdes på den tillit vi har till varandra. Efter varje intervju gav vi varandra feedback på hur den andre hade presterat, på detta vis kunde vi utveckla våra förmågor i processen av detta arbete. Den låga mängden erfarenheten kan ha påverkat resultaten, och utfallet av intervjuerna.

Intervjuerna genomfördes både fysiskt och digitalt, genom plattformen *Zoom*. Intervjuerna genomfördes med fyra personer från fyra olika föreningar. Först intervjuade vi Tobias Celedon, akademichef i *Landskrona BoIS*. Efter detta intervjuade vi Tomas Andersson, som är verksamhetsutvecklare på *Boost by FC Rosengård*. Från *Trelleborgs FF* intervjuade vi Stefan Jönsson, anställd för att arbeta med TFF i samhället. Sedan intervjuade vi David Wernersson *IF Limhamn Bunkeflo*, före detta klubbchef i *IF Limhamn Bunkeflo*. Sist intervjuade vi Therese Neldeborn, som sitter i styrelsen för *Vellinge IF*. Vi intervjuade sedan Skånes distrikt för *Riksidrottsförbundet*, för att öka förståelse kring idrottsrörelsen samhällsnytta. Vi intervjuade Patrik Karlsson, som är distriktsidrottschef på RF SISU Skåne. Två intervjuer genomfördes genom *Zoom*. Resterande intervjuades fysiskt i miljöer där de kände sig bekväma.

Givetvis hade de tidigare nämnda omständigheterna ställt till en del för arbetet redan innan transkriberingen. Det faktum att vi ej hade tillgång till diktafoner och vissa intervjuer gjordes över programmet *Zoom*, samtliga fysiska intervjuer spelades in genom en ljudupptagningsapparat. Dessa inspelningsfiler fördes över till universitetets databas och raderades från mobilen som den spelades in på, detta informerades respektive deltagare om innan vi påbörjade inspelningen. Alla intervjuer över *Zoom* genomfördes via Mau:s plattform, för att undvika åtkomst av oönskade parter.

Transkribering gjordes genom programmet *Express Scribe*. Alla steg i transkriberingen skedde utan internetuppkoppling, för att, återigen, undvika åtkomst av oönskade parter.

4.4. Kodning och den tematiska analysen

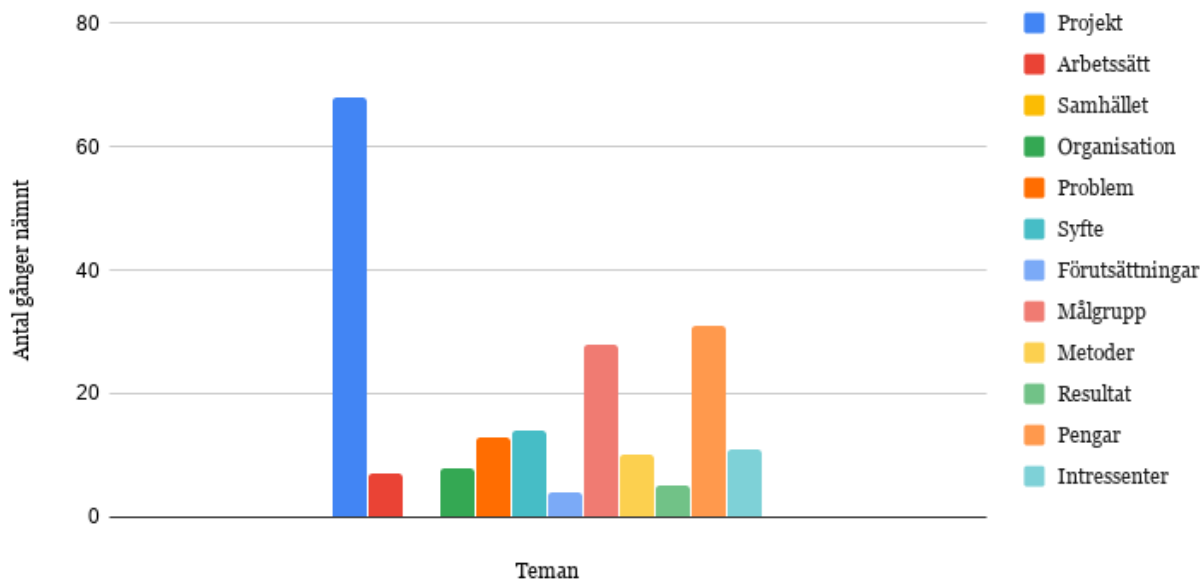
Denna del av arbetet hade som utgångspunkt att kunna identifiera de teman som skrivits ner som huvudteman i intervjuguiden: hållbarhet, engagemang och uppföljning. Fokuset låg främst på att identifiera ord som kunde sammankopplas med dessa teman och som därifrån

kunde brytas ner i respektive underteman. För varje intervju fanns olika underteman, då det skilde sig en del mellan de olika intervjuerna. Vi genomförde en tematisk analys utifrån Brymans (2011, s. 528–530), som menade på att nedbrytningen av kvalitativa intervjuer var den vanligaste typen av analysmetod inom den samhällsvetenskapliga forskningen. Med dess enkla struktur och hur den genererade en överblick av intervjuerna kunde vi bättre förstå och tolka intervjuerna, samt jämföra dem med varandra.

Den gemensamma nämnaren mellan alla intervjuer var att alla intervjuer innehöll ekonomiska aspekter. Detta gjorde att vi fick skapa ett fjärde huvudtema (utanför hållbarhet, engagemang och uppföljning), som var ekonomiska aspekter.

En avvikande intervju var intervjun med *Riksidrottsförbundet*. Som tidigare nämnt, skapades en separat intervjuguide för att matcha intervjuens form, detta gjorde att vi fick genomföra en separat tematisk analys utifrån en annan utgångspunkt. I denna tematiska analys identifierades interna och externa faktorer tydligare, men också uppföljning för att se hur de arbetar med stärkandet av sin verksamhet. De interna och externa faktorerna kan ses som mikro- och makromiljöer, där interna (*mikro*) är de som de själva kan påverka, till exempel egna strategiarbeten, och externa (*makro*) är de yttre faktorerna de har svårare för att påverka till exempel politiken.

Nedan är ett exempel på en intervju med en förening som transkriberades och analyserades utifrån de fyra huvudkategorierna hållbarhet, engagemang, uppföljning och ekonomi. Det vi kunde se genom nedbrytningen av teman till antal identifierade ord kopplat till ett undertema var en överblick om vad de fokuserade mest på under intervjun. I denna intervju identifierades orden projekt, arbetssätt, samhället och organisation under temat engagemang. Temat engagemang fokuserade på hur samhällets och/eller föreningens engagemang såg ut i projekten. Under temat hållbarhet identifierades problem, syfte, förutsättningar och målgrupp, för att se kring projektets hållbarhetsmål och hur de ansåg sig bidra till den sociala hållbarheten. Metoder och resultat var de teman som hamnade under uppföljning. Sedan det tema som identifierades först vid den tematiska analysen som var ekonomi, där hittade vi pengar och intressenterna som underteman.

Figur 1. Diagram för tematisk analys

Alla underteman var olika för de olika intervjuerna men det skapade också ett intressant perspektiv. Ekonomi hade enkelt kunnat hamna under engagemang, men vi ansåg att ekonomi var ett stort område, och av denna anledning blev det ett nytt huvudtema. Vi använde inte den tematiska analysen i syfte av att få fram siffror eller diagram, utan vi använde siffror och diagram för att underlätta processen och ge en bättre överblick.

4.5. Tillförlitlighet

Bryman (2011, s. 354) menade på att kvalitativa studier sällan kunde diskutera reliabilitets- och validitetskriterier, eftersom de förutsatte att det fanns ett enkelt svar på den “sociala verkligheten” (samhället vi lever i). Det som Bryman (2011, s. 354) menade var att realism inte var det effektivaste sättet att tolka samhället på, utan istället att det kunde finnas fler än ett sätt att se samhället på. Vi diskuterade därför tillförlitligheten i detta arbete utifrån Brymans (2011, s. 354–6) fyra perspektiv av tillförlitlighet *trovärdighet*, *överförbarhet*, *pålitlighet* och *en möjlighet att styrka och konfirmera*.

4.5.1. Trovärdighet

Bryman (2011, s.354–5) menade att trovärdigheten kunde ta olika former av forskning, men i den samhällsvetenskapliga forskningen är det detta kriterium som är det mest avgörande. Ingen större teknik används för att undersöka trovärdigheten kring denna studie, i form av en respondentvalidering till exempel. En ökad trovärdighet gjorde att forskningen var mer applicerbar i verkligheten, det vill säga vilken grad andra personer finner resultaten av studien *trovärdiga*. Genom direkt feedback från vår handledare kunde vi stärka att vi använde rätt metod för arbetet, detta gav i sin tur trovärdighet till att det resultatet vi fann hade en högre trovärdighet. Vi intervjuade sex personer, varav fem personer representerade föreningar, och de hade olika grader av ansvar av CSR projekt. Sedan intervjuade vi Patrik Karlsson, distriktsidrottschef, som fyllde kunskap kring idrottens samhällsnytta. Vi hade alltså intervjuat personer med erfarenhet och kunskap kring ämnet CSR, som Bryman (2011, s.354–5) menade var ett sätt att stärka en studies trovärdighet.

4.5.2. Överförbarhet

Brymans (2011, s. 355) att den kvalitativa forskningsdesignen hade ett fokus som handlade om djupet av resultatet och inte bredden, därför blev det av vikt att förklara naturen av det vi studerar. Det var därför viktigt att förstå skillnaden, vid kvantitativ forskning var detta känt som extern validitet. Genom grundläggande och tydliga beskrivningar av CSR och idrottens samhällsnytta minimerades riskerna för att studien inte skulle kunna vara överförbar till annan forskning eller i en annan social kontext . I den framtida forskningsdesignen (*se 6.3.*) förtydligade vi hur framtida forskning skulle kunna använda resultaten för att öka den svenska forskningen kring CSR.

4.5.3. Pålitlighet

Brymans (2011, s. 355) menar på att en ökad transparens kunde säkerställas genom att läsaren kunde genomgående förstå varje steg vi tog för att nå resultatet. Pålitligheten kunde stärkas ytterligare i forskningen genom att ha någon som läste och granskade ens arbete under det pågående arbetet. Vi ökade pålitligheten denna studie hade genom att följa anvisningarna

givna för detta arbete, och med kontinuerlig feedback från vår handledare på den idrottsvetenskapliga institutionen.

4.5.4. En möjlighet att styrka och konfirmera

Brymans (2011) menade att styrka och konfirmering är forskarens förståelse att det aldrig går att vara helt objektiv i frågan, utan att istället agera i god tro genom att följa forskningsprinciperna. Vi agerade till vår bästa förmåga utifrån god forskningssed, utan att låta personliga värderingar ha ett inflytande på det pågående arbete. Vi förstod också det faktum att vi inte kunde ge ett perfekt resultat ur en forskningssynpunkt, utan målet var hela tiden att svåra begrepp såsom hållbarhet och CSR skulle klargöras och uppmuntra framtida forskare.

4.6. Metoddiskussion

I metoden beskrev vi att det var ett svårt val att välja en kvalitativ studie. Kvalitativa studier med intervju som metod har sina styrkor och svagheter. Men användningen av metoden, menar Bryman (2011, s. 413–445) kan vara det som faktiskt ligger till grund för ett välgrundat arbete. I denna del kommer vi att se kring hur arbetet kunde varierat om vi använt andra metoder, eller analyserat andra delar av hållbarhet i samhället, som miljö eller ekonomi.

Walzel et al. (2018) menar på att fotboll är den vanligaste idrotten som studerats är fotboll. För oss blev detta ett bekvämlighetsurval, på grund av tillgängligheten. Detta gör att resultat inte är representativt för hela den svenska idrottsrörelsen. Dock har majoriteten av de undersökningar som gjort haft en kvantitativ metod med enkäter som insamlingsmetod för empiri. En djupgående analys kring innehållet hade inte kunnat skapas på samma vis om vi använt en kvantitativ metod. Kvantitativa metoder lägger oftast fokuset på kausala relationer, och glömmer bort den faktiska processen. Vidare förklarar Walzel et al. (2018) att framtida forskning har potential att fylla stora luckor. En kvantitativ metod är bättre anpassad för en analys kring deltagarna eftersom den kan täcka flera respondenter med mindre resurser. I detta skulle det också försvinna en del kvalité kring arbetets innehåll.

Karlsson menar på att Riksidrottsförbundet oftast inte bara fokuserar på det sociala, utan även på det ekonomiska och miljömässiga. Han menar dock på att det är enkelt att fastna i det då vi ofta talar om idrottens samhällsnytta. Ciletti et al. (2010) visar på att de nordamerikanska ligorna oftast fokuserar på det sociala även där, eftersom det är vad som är mest tillgängligt. Att studera de två andra aspekterna hade också i sin tur gett annorlunda resultat.

En analys av hemsidor hade kunnat göras likt vad Ciletti et al. (2010) kom fram till, att CSR ibland manifesteras genom hemsidor i nordamerikanska ligorna. Ribeiro et al. (2019) såg att alla lagen i de engelska och tyska toppklubbarna skrev om CSR på sina hemsidor. Denna typ av analys kunde vi kombinerat med vår nuvarande analys kring förhållningssättet till CSR bland fotbollsföreningar. Paramio-Salcienes et al. (2016) menar att en blandning av metoder kan leda till en ökad förståelse kring komplexiteten av ett begrepp likt CSR. Vad detta sen kan resultera i är vad Hafén (2016, s. 212) menar på att dessa analyser av dokument kan ibland bli en förstärkning av vad de själva säger i en intervju. Det är baserat på deras subjektivitet och hur de tolkar sina projekt. Det är distinktionen, det är inte föreningen som gör beslutet om det ger värde till samhället utan det är faktiskt samhället själv.

4.7. Forskningsetik

Vi följde god forskningssed genom att följa de riktlinjer etablerade av Vetenskapsrådet (2017), och de fyra viktiga begrepp som omfattades kring god forskningsetik *sekretess*, *tystnadsplikt*, *anonymitet* och *konfidentialitet*. Dessa principer tillämpades utefter forskningens behov, och vi tog alltid hänsyn till varje individs önskemål.

På en grundlig nivå höll sig alltid forskarna till den offentlighets och sekretesslagen att allting var offentliga handlingar, om det inte föll under en specifik paragraf för att sekretessbelägga den insamlade informationen. Inget material i studien läggs under sekretess, och materialet i detta arbete blev således en offentlig handling. För offentlig verksamhet gäller följande enligt Vetenskapsrådet (2017, s. 40):

“När någon begär att uppgifter ur allmänna handlingar ska lämnas ut måste den myndighet som förvarar materialet (exempelvis ett universitet eller ett landsting) göra en

bedömning av om uppgifterna kan lämnas ut, det vill säga om sekretess råder för uppgifterna eller inte.“

Med *sekretessen* följde även *tystnadsplikt*, och det innebär att forskarna alltid behövde se till att vad som delades under intervjuerna inte delades med utomstående individer. Vidare förhöll vi oss till *anonymitet* genom att vi säkerställde varje persons deltagande i intervjun, och vid slutet av varje intervju ställdes frågan om de önskade att sitt deltagande var anonymt. Vi utlovade en *konfidentialitet* till alla deltagande parter, att vi, som representanter för den idrottsvetenskapliga institutionen, inte sprider information vi har fått i gott förtroende. Genom att fråga om *anonymiteten* vid slutet av varje intervju, varje intervjuperson valde att inte vara anonym med sina svar, på detta vis kunde vi också säkerställa att ingen deltagares *integritet* kom till skada. Det blev på detta vis varje deltagares ansvar att avväga att deras fysiska, mentala och sociala integritet inte kompromissades genom sitt aktiva deltagande.

Vidare innefattade våra forskningsetiska överväganden *samtycke*, genom att skicka ett missivbrev till alla deltagare (*se 8.1*). Genom vad Bryman (2011, s. 135–7) kallade *informationskravet* och *samtyckeskravet* informerade vi samtliga deltagare om syftet med arbetet och att deras deltagande var frivilligt och kunde väljas att avbryta sitt deltagande vid vilken tidpunkt som helst. Vidare, kopplat till det ovanstående, talade Bryman (2011, s. 138–9) om *nyttjandekravet* och att endast använda den empiri vi samlade in i forskningssyfte.

Genom att följa de ovanstående kunde vi skydda deltagarnas integritet och inte utsätta dem för någon fara. Vid ett brott mot de principer och krav kunde vi utsätta individers fysiska och mentala hälsa för skada. De delade med sig kring det arbete som de bedrev i förtroende till oss. Vid kvalitativa intervjuer var det därför viktigt att ta hänsyn till de etiska övervägande som Vetenskapsrådet har ställt för att bibehålla en god forskningsed. Vid början av varje intervju ställde vi dessutom frågan om vi kunde spela in intervjun, vilket alla parter tackade ja till. Vi ställde även frågan ifall vi fick använda intervjupersonernas namn i arbetet eller ifall de ville vara anonyma vilket alla var okej med att vi använde deras namn. Vi var måna om att förhålla oss till att endast använda det insamlade materialet till forskning. På detta vis kunde vi undvika att någon kom till skada på grund av vårt arbete, både fysiskt och mentalt.

5. Resultat och Analys

I denna del diskuteras de upptäckter som gjorts under intervjuerna och den tematiska analysen som gjorts. Vi kommer att redovisa de upptäckter vi gjort och våra tolkningar av dessa upptäckter.

Vi kommer att först redovisa hur Riksidrottsförbundet ser på idrottsrörelsen, dess samhällsnytta och hur idrotten bör gå framåt. Sedan ger vi en snabb överblick om var de olika föreningarna står idag och därefter bryter vi ner enligt de fyra huvudteman som identifierats under den tematiska analysen.

5.1. Förväntningarna på idrottsrörelsen från förbund och samhället

Riksidrottsförbundet (RF) arbetar idag som en stödorganisation, de står också för fördelningen av pengarna som är känt som det offentliga stödet, i vad Norberg och Peterson (2013) kallar *det implicita kontraktet*. Vi intervjuade Patrik Karlsson som är distriktsidrottschef på RF SISU Skåne, och arbetar med föreningsfrågor kring idrotten och inte med idrotten specifikt.

RF jobbar ständigt med förbättringen av den svenska idrottsrörelsen, Karlsson menar att det är idrottsrörelsens ansvar att se till att fylla sin del av det utsagda avtalet mellan politikerna och idrotten. Det är i sin tur RF som står för fördelningen av det offentliga stödet. En stor faktor till den svenska idrottsrörelsens unika karaktär är föreningslivet. RF har en stark tilltro till föreningsmodellen och att den utgör en god grund för en stark demokrati för aktiva, föräldrar och ledare. Karlsson förklarar styrkan genom följande:

“Föreningsmodellen bygger på en demokratisk modell där alla faktiskt har tagit ett eget initiativ på att man blir medlem i föreningen och man är med i föreningen på grund av att den grupp människor faktiskt vill göra någonting tillsammans.”

Denna modell stödjer även flera andra saker i den svenska idrottsrörelsen som ett främjande av rent spel, allas lika värde och en sund idrott. Det kan dock riktas kritik mot en sund idrott.

Det vi ser av idrotten är oftast elitsidan, och inte föreningarna som har ideell arbetskraft som ska rapportera, administrera och så vidare. Elitsidan kan oftast verka fin och glamorös på utsidan men det har ifrågasatts om den faktiskt är sund, och Karlsson menar på att RF arbetar med att skapa en mer "hållbar elitsatsning". Det vi kan se är att en ökad kritik mot idrotten gör att det ifrågasätts om det faktiskt finns ett syfte med de pengar som RF får från den offentliga sektorn.

Detta är viktigt eftersom den andra delen av implicita kontraktet, idrottsrörelsens del, är att idrotten ska vara samhällsnyttig. Vi kan inte blunda för det kravet, men om det är RF eller föreningarna som bär det tyngsta ansvaret är kanske den punkt som gör att idrottsrörelsen sätter ett krokben för sig själv. I dagsläget arbetar RF inte med fördelning av pengar utifrån CSR-projekt som bedrivs, utan de arbetar med finansiering genom Strategi 2025 som är ett strategiarbete för att "alla ska ges rätt att få vara med i idrottsrörelsen".

Karlsson (RF) ser dock ett stort problem mellan idrotten politiken och hur kommuner och politiker inte har förståelse för idrottens roll i samhället och vad det faktiskt ger, något som Celedon (Bois) stärker när han säger:

"Vi skulle önskat att kommunen i större utsträckning faktiskt insåg vad det ger tillbaka, att hur mycket satsade kronor från dom faktiskt ger, en ungdom som blir fängslad, som får ett tidsbestämt straff på sluten anstalt kostar samhället ungefär en halv miljon kronor per år. För oss skulle det kosta för att driva nattfotbollen som liksom, som är många gånger ungdomar i riskzonen, för trehundrausen så skulle vi kunna få ungefär fyrahundra av dom att aktivera sig och kan vi få en av dom fyrahundra att inte hamna i en sluten anstalt, så är det ganska väl investerade pengar för kommunen."

Givetvis är det så att det finns ett kommunikationsgap och att det inte alltid finns en tydlig bild av vad idrotten faktiskt genererar till samhället. Karlsson menar på att det till stor del är politikernas ansvar att försöka förstå idrottens vikt, och att enskilda kommuner skulle kunna vara mer förstående för den lokala idrotten. Karlsson menar på att det finns forskning som redan i dagsläget tyder på idrotten samhällsnytta, men sedan behöver de också göra jobbet internt för att det ska fylla det behov som finns. Detta är saker som en mer jämställd idrott, allas rätt att delta i idrotten och så vidare. Men Karlsson menar inte att ansvaret bara kan

läggas över på politikerna utan RF och idrottsrörelsen måste helt enkelt bli bättre på att visa hur de faktiskt gör skillnad.

Även den nyttillkomna lagen där barnkonventionen blev lag ställde nya krav på idrotten. Detta har gjort att RF har tagit upp frågan på ett djupare plan och arbetar idag till exempel med ett barnidrottsombud, som Karlsson förklarar på följande vis:

“... en person som ska kunna fånga upp de här känsliga frågorna när ett barn då på något sätt hamnat i kläm eller blir påverkat negativt på något sätt utifrån idrottsrörelsen”

Idag menar Karlsson på att RF arbetar med Strategi 2025, som är deras främsta verktyg. Men ser också *Idrotten Vill* som deras viktigaste arbetsdokument där de tagit fram ett dokument (*Anvisningar för barn- och ungdomsidrotten*), som hjälper föreningar att tolka *Idrotten Vill*. Noterbart från de intervjuer som genomfördes med föreningarna så var det också bara en av fem som kände till *Idrotten Vill*. Dock är det RF som är ytterst ansvariga och är ansvariga för implementeringen av denna vision, och det går inte att ducka för utmaningarna som finns för att bedriva samhällsnyttig verksamhet enligt den svenska föreningsmodellen.

5.2. CSR-arbete i föreningarna

I denna del introduceras de olika projekten som bedrivs av fotbollsföreningar i Skåne, ur ett organisatoriskt perspektiv. De olika projekten har olika syften, och vissa projekt är lika andra, medan andra är helt olika, dessa kommer sedan att jämföras med varandra utifrån de fyra huvudkategorierna.

Trelleborgs FF (TFF) har i dagsläget tre huvudprojekt som de fokuserar på. Det första är ett skolprojekt som handlar om att få barn att röra på sig mer. Detta projekt heter Öppen hall, men utefter omständigheterna i dagsläget har de fått göra om projektet till Öppen plan. Istället för att det genomförs i en hall, ses de vid en stor plan och genomför aktiviteterna där, dessa aktiviteter varierar men skall på något sätt få barnen att röra på sig mer. I samband med detta genomför de också föreläsningar för barnen om antimobbning och hur de ska agera. Jönsson, som är ansvarig för TFF i Samhället, hänvisar till ett problem de fann med tjejer som inte kände sig trygga, detta resulterade i vad de kallar frizon som är för tjejer endast och

ska skapa en trygghet för dem, med åtgärder som till exempel kvinnliga ledare. Ett annat projekt de bedriver är Motivationslyftet, som arbetar med ungdomar födda 2006, och följer dem i två och ett halvt år. Projektet har som mål att hjälpa unga att göra rätt val i livet med skola och idrott, men också att förebygga psykisk ohälsa. Där träffar de ungdomar efter skoltid och arbetar med att ge ungdomarna verktyg för att hantera utmaningar i livet. Det sista projektet är en karriärdag där de arbetar med att minska arbetslösheten i samhället, genom att bjuda in arbetslösa att träffa arbetsgivare under mer avslappnade former. De spelar fotboll tillsammans, äter middag och så vidare, detta anser Jönsson ger arbetstagaren trygghet och minskar stressen som kan komma från att söka jobb.

Landskrona BoIS (Bois) jobbar med två projekt som de benämner som hållbarhetsarbete istället för CSR-projekt, eftersom det på ett bättre sätt karaktäriserar det arbete som de bedriver. Det första projektet är Bois för alla, som är ett projekt för att få vuxna med funktionsvariationer att röra på sig mer och inte bli stillasittande. Det andra är nattfotboll som är riktat mot ungdomar från olika delar av Landskrona, syftet är att få barn och unga bort från gatorna. De ha en bred räckvidd och nådde i vintras över 2000 deltagare. De har skalat ner projekten för att kunna genomföra dem ordentligt och inte bara kasta in pengar i en verksamhet som sen inte följs upp. Innan bedrevs tjejfotboll som ett hållbarhetsarbete men det blev en del av deras ordinarie verksamhet eftersom det inte längre var i projektform.

Neldeborn beskriver att Vellinge IF bedriver fyra projekt. Det första är tjejprojektet som handlar om att få fler unga tjejer till idrotten, utifrån den statistik att många tjejer slutar att spela fotboll efter elva års ålder. Projektet jobbar med att få tjejer mellan 13 och 21 att spela fotboll och att känna sig trygga i det. Sedan bedriver de fotboll för barn och unga med funktionsvariationer, de bedriver verksamheten främst för unga men alla är välkomna oavsett ålder. Vidare bedriver de Gåfotbollen som riktar sig mot kvinnor över 40 och män över 50, för att få de pensionärer, och personer i medelåldern att röra på sig mer. Vidare bedriver de fotboll för nyanlända, som är ett projekt som drogs igång runt 2015 där de vill få nyanlända att känna sig inkluderade i samhället.

Wernersson, före detta klubbchef för LB07, förklarar att deras CSR arbete i dagsläget har lagts på is. De arbetar i dagsläget med att forma sin kärnverksamhet och har den som huvudprioritering. Faktum är att vi fick följande respons på fråga från deras nuvarande ordförande:

“... vi har just nu inga pågående projekt. Vi har sagt att vårt stora CSR-projekt i år blir vår egen föreningsutveckling.”

Men det är också viktigt att kunna ta ett kliv bakåt när projekt genomförs och säga att arbetet inte sker på ett sätt som det kan göra, att ta ett steg bakåt kan ibland göra att en lyckas att ta två steg framåt längre fram i tiden. Med 1100 medlemmar i sin förening menar Wernersson att de faktiskt redan gör otroligt mycket för staden och bidrar till en social hållbarhet som sätter unga i rörelse. Tidigare har de bedrivit bollsport för tjejer för att få unga tjejer att vara mer fysiskt aktiva. De har även bedrivit nattfotboll i Lindängen för att, lik Bois, få unga att röra på sig och inte vara på gatorna mitt i natten.

FC Rosengård (FCR) bedriver flera projekt under sin organisation. Vi intervjuade Tomas Andersson, verksamhetsutvecklare på Boost by FC Rosengård (Boost), om både Boost men även om andra projekt i FCR. Football for life är ett projekt som bedrivs i Sydafrika för att skapa jämställdhet för tjejer i Sydafrika. De arbetar med skolor i Sydafrika för att hjälpa tjejer där att få samma rättigheter, men också att få dem att röra på sig och bli aktiva. Hattrick är ett projekt som bedrivs för att lära unga tjejer om träning och kost, men också mindre omtalade saker som menstruation och hur det påverkar deras träning. Sedan har de Spontanfotboll som är ett projekt som bedrivs i Rosengård, för unga tjejer i ett socioekonomiskt utsatt område och att få dem att vara mer fysiskt aktiva. Female Coach development är ett projekt som de bedriver i FC Rosengård som strävar efter att hitta fler unga kvinnliga ledare till fotbollen. Sist har de också Boost, som är ett projekt men har drivits under flera år och har blivit en egen verksamhet som styrs av FC Rosengård men har egna anställda i verksamheten som bedriver det. Verksamheten drivs fortfarande i projektform. Projektet har som mål att få unga in på universitet eller i arbetslivet, för detta använder de sedan olika former men strävar alltid efter att ha en avslappnad miljö mellan de unga och arbetsgivaren.

Bois, LB07 och TFF har alla gjort olika typer av punktinsatser i staden eller stadsdelen där de kommer ifrån. Punktinsatser är enstaka evenemang eller aktiviteter som de gör för att visa på sin samhällsnytta, Celedon förklarar Bois punktinsatser på följande vis:

“... utöver de har vi punktinsatser på loven med någon typ av fotboll, det kan till exempel vara som förra sommaren hade vi strandfotboll.”

Alla arbetar på olika sätt med de projekt de bedriver. Boost bedrivs idag av 30 anställda, medan de andra har enstaka personer på hel- och/eller deltid, projekten drivs alltid i första hand genom styrelsen som godkänner projekten. Bois arbetar genom att ha en chef i projekten som är den högsta ansvariga, under hen finns sedan projektledare och under genomförandet har de ett visst antal arvoderade ledare. Vellinge har i sin tur en väldigt engagerad styrelse som gillar att arbeta med CSR-projekt och styrelsen lägger alltid det grundliga arbetet. TFF har en person i dagsläget som jobbar halvtid med projektet och arbetar med hjälp av de som finns tillgängliga i klubben. Alla projekt i TFF går också genom styrelsen.

5.3. Social Hållbarhet

FC Rosengård har flera olika projekt som arbetar med social hållbarhet. FC Rosengård vill genom CSR-projekt bidra med jämställdhet, hållbarhet och ge tillbaka till samhället. Sedan några år tillbaka har Bois valt att enbart bedriva hållbarhetsprojekt som har med fotboll att göra eftersom CSR-arbete ska kopplas till deras kärnverksamhet. De talar inte om CSR, utan istället om hållbarhetsarbeten. TFF menar också att de i sitt arbete ser vikten av att nå en långsiktighet med CSR-projekten.

Wernersson pekar på att varje projekt måste landa i att det ska finnas en långsiktighet och att det ska bedrivas kontinuerligt för att ge en långvarig effekt. Detta är en av utmaningarna, att få hållbarhet i projekten. Andersson tänker i samma banor kring hållbarhet i projektet Boost. De arbetar utifrån vilja av att göra samhället lite bättre och att göra en insats för samhället. Utmaningarna för Boost är finansieringen, och det blir därför svårt att skapa en långsiktighet i verksamheten. För även om Boost ser sig som en organisation och vill arbeta utifrån dessa

kriterier är de fortfarande en verksamhet som bedrivs utifrån sina olika projekt och har svårt att arbeta utifrån en långsiktighet.

5.3.1. Öppet för alla

En stor pelare vi såg inom social hållbarhet är öppenheten för deltagare att ansluta till aktiviteterna. Genom att ha en öppen verksamhet när CSR-projekt bedrivs kan man stärka deltagarnas självkänsla och trygghet i att delta. I Carroll's pyramid (1991) kan vi se att en viktig definition av det etiska ansvaret är att behandla andra som du vill bli behandlad. TFF, VIF och Bois talar om detta som viktiga punkter i deras projekt, att ha förståelse för personer med sämre förutsättningar är en viktig start i ett CSR-projekt.

TFF arbetar med att bedriva en verksamhet som är öppen för alla och där deltagarna kan komma och spela på egna villkor. Precis som TFF, anser Celedon att projekten bidrar till social hållbarhet, genom att det är öppet för alla. Det finns inga krav på förkunskaper och det är gratis att delta. Tobias Celedon, akademichef i Bois, beskriver det på följande sätt:

“Det blir inte en klassfråga om pengar eller prestigefråga om kunskap. Utan kom som du är, spela fotboll som du är [...] så länge du spelar schysst och inte förstör för de andra”

Vellinge IF (VIF) vill genom sina CSR-projekt skapa en möjlighet för alla att kunna utöva idrott utifrån sina egna förutsättningar. Det vill säga att alla ska få möjligheten till att vara en del av VIF oavsett förutsättningar. Precis som Bois och TFF bygger VIF sin verksamhet med syftet att vara en förening för alla. Visionen som finns i VIF är att de aktiva ska vara i Vellinge hela livet, och det finns verksamhet från ung ålder till äldre ålder. De ser sig inte som en förening som drivs av prestige och prestationer utan snarare som en förening som är samhällsinriktad och öppen för medborgare.

5.3.2. Jämställdhet

En del av det etiska ansvaret är att se vilka normer och värderingar som finns i samhället. Carroll (1998) menar på att de det finns juridiska saker som CSR arbete måste ta hänsyn till, men det kan finnas normer och värderingar som inte har blivit till en lag än. Att tjejer och killar ska ha samma förutsättningar kan kännas som en självklarhet, men att ta ett extra

ansvar och jobba med jämställdhet kan öka intrycket en förening ger. En förening som tagit detta som en del av sitt CSR-arbete är TFF.

Jönsson (TFF) menar att deras CSR-arbete ska bidra med att få barn och ungdomar i rörelse och speciellt med att få ett mer jämställt TFF som får fler tjejer till föreningen. Detta jämställdhetsarbete tog egentligen fart för cirka fyra år sedan när de valde att starta upp en flickverksamhet. I och med detta gick de från att inte ha en enda tjej i föreningen till att idag ha cirka 170 tjejer. Detta är en del av både öppen för alla verksamheten men även den jämställdhetsarbetet som nu pågått i lite mer än fyra år. Celedon menar på att Bois tidigare haft ett projekt kring tjejfotbollen, men eftersom det inte längre var i projektform var de att göra tjejfotbollen till en del av sin kärnverksamhet.

5.3.3. Samhället

Jönsson nämner även att det är viktigt som förening att ge tillbaka till samhället, speciellt i Trelleborg där verksamheten befinner sig, och att bidra med en positiv utveckling gällande bland annat arbetslöshet. Detta kan ses som en del av TFF:s känsla att fylla sitt etiska ansvar i samhället. Samhällsarbetet präglas bland annat av att det finns utmaningar i samhället där antingen TFF själva observerar utmaningar eller där externa organisationer väljer att kontakta TFF för att få hjälp. Bois arbetar för ett mer hållbart samhälle där deras CSR-arbete syftar till att bidra till folkhälsan, ur både en psykisk och fysisk synvinkel. Bois anser att folkhälsan är det som de på lång sikt kan påverka och influera över. För att kunna påverka folkhälsan i stort så borde föreningar även ha en verksamhet som riktar sig till majoriteten av samhället.

Detta är en del av det samhällsansvar som Wernersson pekar på att LB07:s kärnverksamhet bidrar till. Eftersom de har valt att inte fokusera på extern verksamhet i CSR form, utan benämner sitt CSR-arbete som sin verksamhet, kan vi jämföra detta med pyramiden. Genom att se att de grundligaste delarna av verksamheten saknades, och med ett skakigt ekonomiskt år kan det också vara ett strategiskt bättre val. När det inte går att uppfylla det lägsta kravet (ekonomi) i pyramiden så faller resten av CSR-arbetet.

5.3.4. En god samhällsaktör

Med tanke på positionen TFF har i samhället som den stora aktör inom fotbollen som de är, har de en möjlighet till att bidra till ett bättre samhälle i Trelleborg. Det är inte bara TFF, utan även Bois ser sig som en stark aktör i sin lokala stad och vill bidra till ett mer hållbart lokalsamhälle. Vi kan också se att FCR, VIF och LB07 benämner sig som en stark aktör i det lokala samhället. Eftersom de ser dessa blickar på sig skapas en uppfattning om att bidra till idrottens samhällsnytta, och till det lokala samhället. Detta är vad föreningarna enligt Carroll (1991) kan uppfatta som sitt etiska ansvar och därför skapas en vilja till att uppfylla ett filantropiskt ansvar gentemot samhället.

VIF ser sig själva som en förening som tar ett bredare perspektiv och som ska ge samma möjligheter till alla. De har själva identifierat behoven som finns i det lokala samhället och kartlagt dessa för att sedan skapa CSR-projekt som bidrar till den sociala hållbarheten. Vi kan se skillnader mellan detta och Boost. Utanför FCR:s huvudverksamhet finns organisationen Boost som nu har blivit självständig från fotbollsklubben. Boost trycker i sitt arbete kring social hållbarhet mycket på sitt samhällsansvar, att ge personer från socioekonomiskt utsatta områden en chans in i arbetslivet och att skapa en långsiktighet kring arbetet.

Eftersom LB07 har valt att dra ner antalet CSR-projekt, och istället nämner de sin huvudverksamhet som ett stort CSR-arbete, menar Wernersson att de blir en stark aktör i Malmö. Han menar på att LB07 bedriver en så pass stor verksamhet med cirka 1100 aktiva att detta i sig kan ses som ett CSR-arbete. Han menar på att det stora antalet deltagare som LB07 har rent ekonomiskt motsvarar sex arbeten, att det besparar sjukvårdskostnader på flera miljoner, och på andra sätt besparar samhället upp mot tjugo miljoner kronor.

5.3.5. Målgrupp

Målgrupperna i de olika projekten är olika. Detta beror på vilket etiskt ansvar de känner att de vill uppfylla. TFF, FCR och VIF har ett tydligt arbete för att få in fler tjejer till fotbollen och de känner ett etiskt ansvar att hjälpa unga tjejer att idrotta mer och känna sig trygga i föreningslivet. Medan Bois arbetar med ett etiskt ansvar kring att minska kriminaliteten bland unga, genom projektet Nattfotboll.

TFF beskriver målgruppen i projekten som flickor i yngre åldrar, och i vissa projekt försöker de nå ut till de områden där det finns flickor med utländsk bakgrund. Trots att TFF beskrivs som en förening för alla så beskriver de även problemen med att få in seniorer som en del av sin verksamhet eftersom det inte finns intresse från intressenter kring att bidra till ett projekt för seniorer. Den juridiska delen av pyramiden fokuserar på lagar som en miniminivå av vad som är acceptabelt, därför kopplas inte intressenter till denna del utan till det etiska. Utifrån detta behöver föreningarna agera hederligt genom att agera efter högre standard än vad som beslutas av lagstiftarna, för att dra till sig intressenter. Det handlar dock inte om att intressenterna kommer till föreningen och finansierar ett CSR projekt, utan att föreningen agerar i god tro och drar till sig intressenter.

FC Rosengård bedriver delar av sin verksamhet ute i Rosengård och deras arbete där syftar bland annat till att ge barnen en meningsfull fritid. Detta genom att ge ungdomar något att göra om kvällar och helger samt att bidra till att fler tjejer ska spela fotboll. Mycket av det CSR-arbete som FC Rosengård arbetar med idag handlar om att stärka tjejer, bidra med kunskap om saker på och utanför planen för tjejer, att ge tjejer möjlighet till att använda fotbollen som ett verktyg för att bli starka individer.

5.3.6. Sammanfattning

Den sociala hållbarheten fokuserar mycket på det etiska ansvaret i Carroll's pyramid. Att man ska följa de normer och värderingar som finns i samhället och att göra en positiv insats för samhället. TFF, VIF och Bois nämner allihop att ett CSR-arbete som är öppen för alla är av betydelse för deras verksamhet då de vill ge alla en möjlighet till att vara en del av idrottsrörelsen. Oavsett om det är för att integrera olika samhällsgrupper eller att arbeta för jämställdhet med att få fler tjejer till verksamheten så är det en öppen förening för alla som är av intresse. Att man dessutom gör en insats för det lokala samhället är det som föreningarna pekar på som den samhällsaktör man är. Oavsett om det är samhällsutmaningar som man själv har identifierat eller som en extern aktör har identifierat och behöver hjälp med. FCR, VIF och LB07 nämner alla hur viktigt det är att göra en insats för det område som man är verksam i och den omgivning som man påverkar med sin ordinarie verksamhet.

5.4. Engagemang

5.4.1. Organisatoriskt

Innan man kan förvänta sig ett engagemang från samhället så måste det finnas ett engagemang från föreningen och man borde vara beredd på att det kommer att bli långa dagar. Jönsson menar på att nyckeln till att ett projekt blir framgångsrikt är att man lägger ner tid och passion på det. Att man lägger den ordinarie CSR-verksamheten i fokus för att sedan i mån av tid genomföra andra mindre insatser, som exempelvis punktinsatser. Utmaningen här som TFF står inför är att man idag är underbemannade, jämfört med Boost som är ca 30 anställda. Det arbete TFF gör med CSR-projekten idag gör att de inte har tid till att genomföra andra projekt eller utveckla de nuvarande projekten. Wernersson (LB07) är inne på samma spår om att det idag genomförs många olika projekt där man inte kopplar samman det med den ordinarie verksamheten och glömmer helheten i sin verksamhet. Neldeborn i VIF menar på att en engagerad styrelse som är med i stora beslut är nödvändigt för att projekten ska lyckas.

5.4.2. Högre krav på föreningar än företag

LB07, Bois och FC Rosengård är inne på samma saker när de säger att det idag är höga krav på föreningar att ta ett samhällsansvar. Wernersson menar på att det idag nästan är större krav på föreningar, att ge tillbaka till samhället, än vad det är på företag. Precis det som Wernersson är inne på så är Andersson (Boost) inne på ett liknande spår gällande förväntningar på en fotbollsförening.

“... jag tror att det börjar komma en förväntan, lite på samma sätt som företag förväntas bidra till Agenda 2030 och bidra till hållbarheten i världen så dyker den upp på fotbollsklubbar också.”

Andersson menar på att i takt med professionaliseringen där man har anställda som arbetar på heltid med sociala projekt så blir förväntan även större från allmänheten och samhället på att man ska bidra med en positiv utveckling. Förväntningarna är också något som Bois känner av. Förväntningarna på att Bois som förening ska ta ett samhällsansvar har höjts, speciellt de

senaste åren. Celedon menar på att stadens förväntningar på Bois som fotbollsförening är höga, dock kan det inte förväntas sig att Bois ensamma ska ta hela ansvaret för att lösa samhällsproblemen. Han menar på att det är ett gemensamt ansvar att ta gällande bland annat att fostra ungdomar. Detta är enligt Carroll (1991) ett filantropiskt ansvar som avser till att göra mer än vad som förväntas av samhället. Att detta ansvar enbart ska läggas på Bois menar Celedon inte är rimligt men att man tillsammans kan arbeta för ett bättre samhälle. Bois hade däremot önskat att kommunen insåg vad varje satsad krona egentligen ger tillbaka till samhället.

5.4.3. Profilering

Som tidigare nämnt så är det, från föreningarnas sida, nästan förväntat att man ska genomföra någon form av CSR-arbete. Däremot menar David Wernersson på att mycket av det CSR-arbete som genomförs idag är för att det ska se bra ut istället för att det ska göra någon nytta för samhället. Detta är något som inte riktigt fungerat i LB07. Istället för att fokusera på att genomföra något som fungerar och något som engagerar samhället, fokuserade de på att profilera sig utåt som en samhällsaktör. Detta är något som han tror är en stor risk i många föreningar runt om. Carroll (1991) menar på att etiskt ansvar ligger bortom det legala ansvaret. Att agera som en samhällsaktör utan att faktiskt göra någon egentlig nytta kan bryta mot de normer och värderingar som ett samhälle har. Samhället har en förväntan på hur man ska agera som en samhällsaktör och genom att följa dessa skapas legitimitet. Då man som en förening jobbar för intressenters intresse så är det extra viktigt att följa dessa normer och värderingar som finns. Detta i enlighet med vad Carroll (1991) menar som etiskt ansvar i pyramiden. Att följa normer och värderingar i samhället vilket i föreningarnas omständigheter även innefattar intressenter som exempelvis sponsorer, kommuner, medborgare och så vidare. Wernersson menar att LB07 istället borde profilera det som redan görs i sin kärnverksamhet då de har 49 lag i seriespel och att det borde få större uppmärksamhet som en samhällsinsats. Boost är inne på samma sak om profilering fast istället för att man ska profilera sig som förening så menar Boost på att vissa företag ser Boost som en del av deras samhällsansvar. Detta då genom att engagera sig i deras arbete genom bland annat inspirationsföreläsningar, workshops, studiebesök med mera. Genom

detta så vill man visa upp för samhället att man gör någonting bra och bidrar till en positiv samhällsutveckling. Med den profilering som görs så kan man locka till sig en specifik grupp i samhället. Både som sponsorer och supportrar. Många av de CSR-projekt som genomförs i FC Rosengård är samarbeten med antingen offentliga/privata sektorn eller med andra föreningar. Många sponsorer i FC Rosengård har valt att engagera sig i föreningen enbart på grund av det CSR-arbete och hela det hållbarhetsarbetet som föreningen gör. Stödet finns både från det offentliga samt från den privata sektorn. Detta är också en av anledningarna till att många företag engagerar sig i föreningen för att de ska kunna ta del av allt det arbete som FC Rosengård gör och att kunna visa upp det i sin egen verksamhet samt även för att man stödjer det som FC Rosengård gör. Även en del av supportrar skaran hos FC Rosengård stödjer laget mycket på grund av det jämställdhetsarbete som föreningen gör.

5.4.4. Uppmärksamhet utifrån

Genom ett bra profileringsarbete så kan man även dra till sig uppmärksamhet från andra håll som VIF gjorde. Sydsvenskan gjorde ett reportage om laget för att följa laget i ett och ett halvt år framåt för att se utvecklingen och hur verksamheten fungerar. Vellinge IF som dessutom under år 2019 blev utsedd till årets skånska idrottsförening, mycket på grund av samhällsinsatserna som föreningen har gjort. Carroll (1998) menar på att även en sådan insats som syns utifrån kan visa på att man tar ett större ansvar och agerar efter högre standard än vad lagstiftningen säger. Detta eftersom lagstiftningen inte alltid hänger med i den takt som normer och värderingar gör. Detta är en av anledningarna till att en förening bör ta större ansvar än vad lagstiftningen säger. Att synas i media kring sina CSR-projekt kan skapa ett förtroende till föreningen.

5.4.5 Sammanfattning

Utmaningen för föreningar idag är att man inte alltid har tid eller resurser till att genomföra något som är utöver den ordinarie verksamheten. Samtidigt så känner man en förväntan på sig att bidra till en positiv samhällsutveckling. Denna förväntan har ökat med åren och gör att föreningarna känner en press till att genomföra någon form av samhällsarbete för att bidra till en positiv utveckling. Problemet med de höga förväntningarna blir istället att föreningar

genomför CSR-projekt som ser bra ut istället för något som faktiskt gynnar samhället. Man vill profilera sig som en god samhällsaktör snarare än att genomföra något som faktiskt bidrar till en positiv samhällsutveckling. Att förväntningar ställs i samband med att ekonomin inte alltid finns bidrar till att man tvingas förlita sig på externa parter som i sin tur använder föreningarnas CSR-arbetet som en del av deras profilering.

5.5. Ekonomi

5.5.1. Motivationen till samhällsnytta

Utmaningar för många föreningar är att ekonomin ska gå ihop där man får kämpa hårt för att få in pengar, detta är inget undantag för Trelleborgs FF. Ett projekt som startas enbart för pengarnas skull är rätt vanligt bland föreningar runt om i Sverige. Detta är något som Jönsson också påpekar.

“Det är många klubbar som startar upp projekt, får pengar och sen blir det, ja men vad hände där egentligen?”

Den traditionella varianten av sponsring försvinner allt mer. Att investerare och sponsorer istället vill bidra till samhällsnytta är något som blir allt vanligare. Jönsson menar på att problemet med just sponsring idag är att det är väldigt få företag som vill gå in och lägga pengar i en förening som inte bidrar till ett bättre samhälle. Många väljer att sponsra idag för att själva kunna använda föreningarnas CSR-arbete som en marknadsföring för sig själva. Detta för att profilera vad företagen gör och bidrar till samhället, då i form av ekonomiskt bidrag till föreningarna. Wernersson är inne på liknande faktorer där han menar på att företag och kommuner är villiga att spendera pengar på projekt som på pappret ser bra ut istället för projekt som verkligen gör nytta för samhället. Det är en utmaning i att starta projekt som ger bidrag men att projekt som verkligen gör nytta blir lidande för att de inte ger den finansiering som skulle behövs.

5.5.2. Långsiktighet

Att begrepp som finansiering och långsiktighet hör ihop är något som alla förutom VIF verkar hålla med om då VIF menar på att grunden för ekonomin finns i föreningen och att man ser andra faktorer som drivande för deras projekt. Bois menar på att nyckeln till att lyckas skapa något hållbart krävs att det finns en långsiktig finansieringsplan. Problemet idag ligger i att man behöver söka bidrag år till år. Skulle det finnas finansieringsplaner för längre än ett år så skulle detta leda till att man kan planera långsiktigt och det skulle bli lättare att utveckla verksamheten. Detta är även vad Carroll (1991) i sin pyramid pekar på. Han menar på att syftet med ekonomin inte är att maximera vinsterna men att man däremot måste ha en stabil ekonomisk grund för att CSR ska kunna existera. Att skapa en långsiktig lösning för projekten så krävs det att man arbetar med en långsiktig ekonomi. Bois lägger fokuset på en långsiktig finansieringsplan som en grundläggande faktor till att skapa något hållbart. VIF ser inte finansieringen som en nyckel till att skapa något långsiktigt utan ser istället det egna arbetet med projektet som en nyckel. Deras projekt fotboll för alla bedrivs med ett år i taget, precis som finansieringen som de söker projektpengar för. De ser en långsiktighet med projektet men där de inte tänker att projektet kommer att försvinna bara för att projektets nuvarande pengar försvinner. Till exempel tjejprojektet som inte grundar sig i några arvoderade ledare eller löner till några andra medan som ledare i fotboll för alla får någon form av ekonomiskt stöd.

5.5.3. Finansiering

Eftersom många CSR-arbeten är just projekt så krävs det även finansiering av externa parter eftersom det är svårt att bygga en stabil ekonomisk grund av bara eget kapital. Många föreningar väljer att leta efter finansiering på flera olika håll och har en bred utgångspunkt gällande finansiering. LB07 och FC Rosengård har allt från kommunen, förbunden och sponsorer som medfinansierare till deras projekt. FC Rosengård har dessutom, precis som Boost och Bois, stiftelser och fonder som bidrar till intäkter. TFF arbetar mycket med sponsorer som vill hjälpa till med att bidra i olika samhällsprojekt. Bois får även hjälp från Landskrona Kommun men önskar mer ekonomisk hjälp från kommunens sida. De anser sig bidra till en målgrupp som annars hade varit en samhällsproblem, och hade kostat kommunen

ännu mer pengar än vad de hade behövts för att investera i samhällsprojekten. Samtidigt så förstår Celedon att kommunen har en begränsad ekonomi men han menar på att kommunen inte förstår vad ett bidrag egentligen innebär, i alla fall inte tillräckligt för att våga satsa. Bois har däremot kontaktat en extern part för att ta reda på vad varje satsad krona faktiskt bidrar med till samhället. VIF får inte några ekonomiska bidrag från kommunen eller sponsorer utan deras projekt bygger på förbundets ekonomiska bidrag. För LB07:s del så är den breda finansieringen viktig då deras senaste år inte varit så ekonomiskt stabil och deras kärnverksamhet har varit i riskzonen. Samtidigt så har deras CSR-projekt inte heller lyckats locka tillräckligt många för att göra det ekonomiskt stabilt. Förra året så var deltagarantalet kring projekten för låga jämfört med vad som hade behövts för att kunna täcka kostnaderna för sitt CSR-arbete. Mycket av det CSR-arbete som gjordes bra för några år sedan har försvunnit när de tvingas kämpa med ekonomin. Wernersson menar på att LB07 inte har råd att gå back, vilket de hade kunnat göra men att nu behöver de starta om på nytt och bygga upp det från start. FC Rosengårds medfinansiärer skiljer sig från vilken del av verksamheten det är. På fotbollssidan så är det bland annat från förbundet för de satsningar FC Rosengård gör för fotbollsverksamheten med bland annat spontanfotbollen ute i Rosengård. De får även pengar från kommunen som går in med pengar för både det idrottsliga och de sociala projekten som man gör. Tillsammans med detta så är det stiftelser och fonder som bidrar ekonomiskt som exempelvis postkodstiftelsen som är en finansiär till både Football for life och Female coach development. Sist men inte minst så är sponsorerna en del av alla finansiärer till FC Rosengård. Carroll (1991) har byggt sin teori i formen av en pyramid av en anledning. Att först få en stabil ekonomi för att sedan bygga vidare på de övriga delarna är av intresse. Föreningarna försöker bygga en ekonomi kring CSR-arbetet. Men med tanke på att CSR-arbetet ofta är i projektform så blir det svårigheter med att skapa en grundläggande ekonomi för att sedan ta nästa steg i pyramiden vilket är legalt ansvar.

5.5.4. Definition

Definitionen i hur de olika föreningarna arbetar med ekonomi skiljer sig. Föreningar som FC Rosengård, LB07 och till viss del Bois letar efter flera olika finansiärer med flera olika synvinklar. Medan då TFF och VIF lägger mycket fokus på enbart en eller få finansiärer som

exempelvis förbund eller sponsorer. Föreningar som TFF och LB07 fokuserar mer på samhällsnytta då man nämner att samhällsnyttan idag är något man strävar efter men att pengarna hamnar på fel saker. De nämner även att man kanske inte alltid kan arbeta med samhällsnytta på det sättet man vill, utan istället måste de anpassa sig efter vad pengarna är riktade till. Däremot är alla överens om att långsiktig finansiering är grunden för ett lyckat projekt och ett långsiktigt projekt vilket idag inte riktigt finns på det sätt som föreningarna kanske önskat. Precis som Carroll (1991) beskriver så är ekonomin grunden för de övriga ansvaren som man har och att skapa en stabil ekonomisk grund är det primära för att CSR-arbetet ska överleva. Detta är något som föreningarna har problem med och är det inte så att man kan klara av den nedersta delen av pyramiden kommer det skapas svårigheter i att bygga vidare på de kommande stegen i pyramiden. Carroll (1991) menar på att det är viktigt att man från organisationens sida tar betalt för att kunna försörja sin verksamhet men där den betalningen enbart ska täcka de utgifter man har och inte gå för maximering där inkomsten ska vara så hög som möjligt. Det händer idag att föreningar fokuserar för mycket på summorna och att man ska tjäna pengar på samhällsarbete snarare än att det faktiskt hjälper samhället. Ofta blir det att man fokuserar på resultatet och vad det gör för samhället innan man egentligen skapat sig en ekonomisk hållbarhet. Att hantera det filantropiska före det ekonomiska, legala eller etiska är rätt vanligt. Man vill nå snabb framgång utan att se till de grundläggande behoven som behövs hanteras först, då försvinner även hållbarheten i projekten likaväl påverkas samhället negativt.

5.5.5 Sammanfattning

Motiven till externa finansieringar har förändrats vilket har tvingat föreningarna att arbeta annorlunda för att få finansiering. Den traditionella sponsringen har försvunnit vilket har gjort att mer fokus har legat på att skapa ett CSR-arbete. Precis som Carroll är inne på så menar föreningarna att en grundläggande stabil ekonomi är grundpelaren till ett framgångsrikt CSR-arbete. Har man inte ekonomin i styr så blir de övriga ansvaren i pyramiden svårare att uppfylla. Detta är också något som föreningarna arbetar mycket med. Det är vanligt att man letar efter flera olika finansiärer för att kunna starta projekt men det kan också vara precis som TFF gör att man fokuserar enbart på sponsorer som en finansiär.

Oavsett hur man väljer att finansiera sin CSR-verksamhet så är Bois inne på att det krävs en långsiktig finansieringsplan för att skapa ett långsiktigt CSR-arbete.

5.6. Uppföljning

5.6.1. Dokumentation

Dokumentationen och uppföljningen är en av de viktigaste momenten för varje intressent. Att kunna presentera något är det som också tillåter finansiärerna att stoltsera om vad de faktiskt bidrar med och vad ens pengar går till, menar Jönsson (TFF). Han fortsätter att förklara det genom att projekt ska genomföras fullt ut, och det förväntas av föreningen att genomföras ordentligt med dokumentationer och avslut. Wernersson menar på att det i närvarorapporteringen förs statistik över bland annat vilka åldrar som har närvarat, vilka kön, hur många tillfällen de har varit där, vilken tid de kom och gick, hur många de var när de kom respektive lämnade. Detta är bland annat för att se ifall de har lyckats åstadkomma det som har beskrivits i projektbeskrivningarna, men även för att kunna redovisa vad föreningen gör och att de genomför något.

Andersson på Boost menar i sin tur på att hela bidragssystemet och systemet med projekt gör att uppföljningen på sikt motarbetas. Han menar på att Boost hade velat arbeta mer med det än vad de för tillfället gör men att Boost har fått medel från kommunen för att vid sidan av arbeta med uppföljning. De genomförde intervjuer för att se hur det gick för deras deltagare, men även för att se ifall de behövde hjälp med något. Många blir vilse när de har fått all den hjälpen i projektet och sen när de lämnar så försvinner all hjälp. Däremot finns resurserna inte längre för att genomföra ett uppföljningsarbete som innefattar intervjuer. Istället blir det arbetet i form av enkäter där det syns att svarsfrekvensen går ner mycket och att detta delvis beror på att ungdomarna saknar den personliga kontakten. Dessutom finns en högre vilja till att svara på enkäten om det har gått bra för en jämfört med om du inte har lyckats efter projektet.

Uppföljningsarbetet i Bois är undantaget från resten, som inte prioriterar det för tillfället. Det sker små interna utvärderingar, något större arbete kring uppföljning görs inte.

I det uppföljningsarbetet som görs är det viktigt att följa upp hur väl verksamheten faktiskt hjälper samhället. Genom att ha goda mätinstrument kan föreningarna se huruvida de faktiskt fyller sitt filantropiska och etiska ansvar, enligt pyramiden. Carroll (1991) visar att en god struktur är viktig så att inte det ekonomiska försvinner, med detta menas att ett CSR-projekt inte ska vara något där organisationer kastar in pengar och hoppas på det bästa. Ett CSR-arbete kräver en tydlig organisering och struktur, för att samhället också kan se den positiva sidan av arbetet. En nyckel för CSR, som alla föreningar bör ta med sig, blir därför uppföljningsarbetet, utan att se effekten eller resultatet av något kan inte föreningen validera om det faktiskt stärker sitt filantropiska och etiska ansvar.

5.6.2. Effekt

Den effektmätning som genomförs i TFF är resultatet av hur många som deltog i projekten och hur många som tog steget in i föreningslivet. VIF genomför i sin tur ett förarbete som följs upp av ett efterarbete där de gör uppföljningar inom styrelsen på de projekt som man har genomfört. De utgår från SMARTA-mål för att kunna mäta och utvärdera hur väl projektet har lyckats. Bland annat mäter de hur många som de har nått ut till men även vilka deltagarantal och ledarantal de hade före respektive efter projektet. Sedan utvärderar de hur bra de lyckats utifrån de mål som satts upp. De lägger även fokus på de mjuka värdena, vilket Neldeborn (VIF) påpekar är svåra att mäta i de sociala projekten.

LB07 mäter i sin tur effekterna genom ett samarbete med en person som sammanställer materialet. De har även tagit hjälp av SvFF:s hjälpmedel för att räkna ut SROI (Social return on investment) för att ta reda på vad de gör för samhället.

Med hjälp av uppföljningen kan Boost se hur det har gått för deras deltagare på längre sikt. I ett projekt genomfördes en mätning i hur många som hade fått arbete efter deras insats respektive hur många som hade arbete innan. Sedan gjordes dessutom uppföljning för att se ifall de hade kvar jobben en, sex och tolv månader senare. Men i uppföljningen så jämfördes om försörjningsgraden och sysselsättningsgraden var lika hög som när deltagarna lämnade projektet.

Som Carroll (1991) nämner så är effekterna otroligt viktiga för att förstå huruvida föreningen stärkt sitt etiska och filantropiska ansvar. I ett projekt som pågått under en längre tid, som Boost, kan vi se att synen på effekt och uppföljning är annorlunda. Men om en förening väljer att inte göra uppföljningar kan det vara mer kostsamt än resurserna som krävs för att följa upp. Vad vi kan se är att förståelsen kring påverkan som föreningen haft på samhället kommer från att se effekten, genom detta kan de i sin tur se hur väl de stärkt sitt de fyra stegen av Carroll's pyramid.

5.6.3. Projektredovisning

I projekten som Trelleborgs FF genomför förväntas det av finansiärerna att de ska dokumentera och presentera vad som har gjorts och vad de har bidragit med i samhället. Det är även ett måste från föreningen att avsluta de projekt som startas. Detta också för att det inte ska bli den problematiken med att man startar upp för många projekt som blir halvdana och som inte åstadkommer något specifikt. VIF genomför, likt LB07 och TFF, projektredovisningar till de finansiärer som lägger in pengar i projekten.

5.6.4. Uppföljning som underlag

TFF använder uppföljningarna som underlag för nästkommande projekt eller samma projekt fast för nästkommande år - både rent ekonomiskt men även kunskapsmässigt. Andersson menar även att varje uppföljningsarbete läggs som grund för nästkommande projekt - varje projekt har varit en form av utveckling av tidigare projekt. För Vellinge IF är det i sin tur viktigt att bygga projekten utifrån de behov som kartlagts. Denna kartläggning genomförs med bland annat samtal enligt samtalsmodeller, enkäter och analyser utifrån vad tidigare forskning och studier kommit fram till. Även Bois och LB07 gör en liten blick över vad som har fungerat och inte fungerat med de olika projekten för att sedan ha detta som underlag för nästkommande projekt.

Det finns många skillnader mellan de olika projekten, men också likheter, dessa kommer att jämföras på ett djupare plan med varandra i den nästkommande delen.

5.6.5 Sammanfattning

När man arbetar med externa finansiärer så förväntas man ibland uppvisa vad man genomför genom dokumentationer. Detta för att finansiärerna ska kunna ta del och se så att deras pengar verkligen uppfyller syftet med finansieringen. TFF menar på att deras arbete med dokumentation och uppföljning är en väsentlig del av deras samarbete med sponsorer. Däremot så skiljer sig arbetet med uppföljning sig olika i arbetssättet från organisation till organisation. Boost anser att bidragssystemet ger en negativ effekt på deras sätt att arbeta med uppföljning. Även effektmätningen är något som skiljer sig åt mellan föreningarna. Exempelvis så fokuserar TFF och LB07 mer på siffror medan man i VIF fokuserar på de mjuka värdena. Även om uppföljningsarbetet skiljer sig så använder föreningarna sina uppföljningar som ett underlag för nästkommande projekt.

6. Diskussion

I denna del kommer vi att redovisa de upptäckter vi har gjort med arbetet. Vi har strukturerat upp diskussionen efter våra tre:

- Vad karaktäriserar ett CSR-arbete som avser att skapa social hållbarhet inom fotbollsföreningar i Skåne?
- Vilket uppföljningsarbete finns för att säkerställa att den sociala hållbarheten ökar?
- Vilka förväntningar finns på föreningar att bedriva ett CSR-arbete?

Genom denna del besvara de frågeställningar som ställdes i början av arbetet, i ordning under rubrikerna 6.1, 6.2 och 6.3. När det kommer till karaktärsdragen identifierades flera olika, dessa har använts som underrubriker för att underlätta läsningen. Dessa karaktärsdrag är *stärka varumärket genom CSR, skillnaden på tillsammans med och för samhället, En god struktur och vikten av ekonomi*. Vi kommer också att successivt tolka arbetet utifrån Carrolls pyramid, och de fyra aspekterna av ansvar (ekonomi, legalt, etik och filantropi). Sedan ser vi mot vad som kan förbättras från dagens utgångsläge och framåt i den svenska idrottsrörelsen i vår forskningsdesign för framtida forskning.

Vi avslutar detta arbete med våra råd och lärdomar från detta arbete till framtida forskare och deras forskningsdesign.

6.1. Karaktärsdragen i CSR-arbete inom fotbollsföreningar

Hafen (2016, s. 208) identifierade fyra olika typer av CSR-arbete. Den första typen av CSR är när föreningar eller förbund har syftet att skapa samhällsnytta och finna legitimitet med sitt CSR-arbete. Det andra är en förening vill bygga sitt varumärke, och använder CSR och samhällsnytta för att förbättra sin image. Det tredje är när företag vill associeras med de positiva egenskaperna som idrotten bidrar med, och söker sig till idrottsföreningar. Den fjärde typen av CSR är non-profit organisationer använder idrotten för att nå ut till en bredare

målgrupp. Av dessa kan vi finna de första två typerna av CSR hos föreningarna och förbunden.

6.1.1. Stärka varumärket genom CSR

Vi kan se att RF:s investeringar i idrotten görs för att idrotten är samhällsnyttig. Vi skulle vidare argumentera att de CSR projekt som bedrivs i föreningarna inte sker i goodwill utan hamnar i den andra kategorin. Hade inte intervjuerna fastnat i samtal kring ekonomi och finansiering hade det kunnat argumenteras att projekten sker i en form av goodwill till samhället. Vad vi kan se i forskningen av Han et al. (2019) och Chang et al. (2016) är att välarbetat CSR arbete behöver i sin tur nå till den emotionella sidan, utan att exploatera den. Det som bildas från ett CSR-arbete kan vara en tydligare identifiering mellan supportrar och laget, eftersom det finns stolthet kring föreningen i fråga. På detta vis kan föreningarna genom ett välarbetat CSR-projekt få fler individer att associera sig med föreningen. Hafén (2016, s. 213–214) stärker denna teori, och menar på att en organisation eller förening kan genom CSR stärka sitt varumärke på marknaden. Det är inte nödvändigtvis dåligt att de vill stärka sitt varumärke på marknaden, det attraherar till deras huvudverksamhet som i sin tur genererar en märkeskänedom som kan öka investeringarna på lång sikt.

6.1.2. Skillnaden på tillsammans med och för samhället

Det fanns inga större luckor i engagemanget från samhället, utan den målgruppen som de ville se i projektet var oftast de som dök upp. Persson & Normark (2014) menar dock på att förståelsen kring målgruppen kan vara bland det viktigaste delarna av ett lyckat CSR-projekt. Att bygga en relation med målgruppen och att göra något tillsammans med det lokala samhället och inte för det lokala samhället, det är väsentlig skillnad i denna typ av syn på CSR. Sedan är det viktigt att poängtera vikten av vad Wernersson sa gällande att ha personer från området som hjälper till med projektet, annars kan du enkelt skicka ut fel signaler.

“Det är viktigt att du ser det, annars är det, det här klassiska du åker ut och enkelt sagt, du skaffar ett fadderbarn och lägger du upp det på Instagram, och tänker, titta vad vacker jag är. Ska du få ordning på det är det jätteviktigt att det är sanktionerat, och gärna tillsammans med föreningar i samhället.”

Vad som är noterbart är att alla intervjuade personer har en liknande bild av CSR, att CSR-projekt ska göras tillsammans med samhället och inte för samhället. Zeimers et al. (2019) stärker just detta ytterligare, att göra något tillsammans med samhället är så viktigt och för detta krävs det goda strategier om hur du går tillväga. Det finns oftast olika intressenter (sponsorer) som dras till idrotten och vill bidra till den sociala hållbarheten, något som belyses som både negativt och positivt i intervjuerna. Ur en positiv aspekt så bidrar intressenterna med finansiering främst, vilket gör att det finns en finansieringsplan på kort sikt och ökar projektens hållbarhet, samtidigt som det enkelt kan gå åt fel håll och bli negativt. Wernersson menar på att sponsorer ibland går in i föreningar och finansierar projekt som syns utåt och ”ser bra ut”, men i verkligheten fungerar andra projekt bättre som inte syns lika bra. Alla föreningar arbetar också med olika antal anställda och märkbart med det är att alla ändå arbetar i projektform med extern finansiering och en tidsspann som är mellan ett och två år, med förhoppningarna att projekten ska bli permanenta.

6.1.3. En god struktur

Ett tydligt karaktärsdrag som identifierades var det interna intresset att bidra till att idrotten faktiskt är samhällsnyttig. Detta var det grundliga behovet av att vilja göra mer och stödja lokalsamhället på bästa möjliga vis. Skillnaden mot idag och kanske 20 år sedan är att det idag ses som en förväntning på föreningarna att bedriva CSR, som sedan i sin tur skapar press på föreningarna. Detta gör att de känner sig till någon grad tvungna, och kanske slutar med att slänga ut ett enkelt projekt som inte alls har en god grund att stå på. Carroll (1991) menar på att detta kan vara ett kostsamt misstag och att inte se till att strukturen är på plats gör att det kan verka som god idé på kort sikt, men långsiktigt försvinner hållbarheten i projektet och i samhället. Pedersen och Rosati (2018) visar på styrkan att hantera ett CSR-arbete på ett sätt som visar aktsamhet, och ser förbi de snabba resultat som kan skapa spänningar inom föreningen. Radacsi & Hardi (2014) menar på att ett policydokument som visar tillvägagångssättet kan vara en nyckel i att hantera saker som kan vara mer eller mindre känsliga. Detta knyter an till en god grund som bidrar till arbetets hållbarhet, med en tydlig förväntning satt i förarbetet och kan reflekteras över i efterarbetet (Radacsi & Hardi, 2014). Genom att ha en policy kring uppföljningsarbete kan idrottsföreningar tydligt se resultat och

effekterna av CSR-arbetet. Även om vi identifierade olika typer av uppföljningsmetoder kunde vi inte identifiera exakta resultat. Neldeborn (VIF) menar på att de mjuka värdena kan vara svåra att mäta, men om målet till exempel är att fler ska vara med i föreningslivet kan föreningarna enkelt mäta detta resultat. De flest räknade dock en projektredovisning som en utvärdering, det kan dock endast ses som en utvärdering om du tolkar siffror som rapporteras. En utvärdering blir en fallucka om projektredovisningarna anses vara utvärderingarna, eftersom de inte är djupgående. När en själv rapporterar något är det ens egna subjektiva tolkning av vad projektet åstadkommit och inte vad till exempel deltagarna upplevde. Att djupgående gå igenom, med enkäter och djupgående intervjuer, ökar du sannolikheten att se vilken nytta du faktiskt gjort för samhället.

Om vi ser till Carroll (1991) och hans pyramid och de fyra olika delarna av pyramiden; ekonomiskt ansvar, juridiskt ansvar, etiskt ansvar och filantropiskt ansvar. Vad som också är viktigt är att förstå att den nedersta delen måste vara på plats för att det ska kunna byggas vidare och ha ett hållbart CSR-arbete. Utifrån denna pyramid ser vi att föreningarna bedriver verksamhet enligt CSR:s grund syfte, men de glömmer enkelt den grundligaste delen av att bedriva en verksamhet. Det ekonomiska ansvaret är underst i pyramiden eftersom den ekonomiska hållbarheten är en grundlig del av det ansvar en förening måste ta. Många av föreningarna försöker hoppas direkt in i en CSR-verksamhet och börjar med att försöka stimulera det filantropiska ansvaret som en anser sig ha. Ett grundligt arbete med en välarbetad struktur måste komma från ett djupare syfte än "detta verkar som bra idé, låt oss testa det". Idrottsföreningar behöver ha en långsiktig strategi för hur du går från punkt a till punkt b. Detta är vad vi anser som en anledning till att många projekt inom idrotten blir kortvariga, och att idrottsföreningar hela tiden startar nya projekt. Med ett utgångsläge i pyramiden skulle fler projekt bli långvariga. Paramio-Salcienes et al. (2016) visar på att en inkrementell syn på projekt kan vara nyttigt för CSR-projekt. Framgång behöver alltså inte mätas som ett mål, utan framgång bör ses stegvis, till exempelvis genom delmål för projekten. Detta gör att föreningar kan se att projekten från ett perspektiv att det är på väg i rätt riktning.

6.1.4. Vikten av ekonomi

En stor likhet som syntes bland alla föreningar är behovet av det ekonomiska stödet och de flesta projekten förlitar sig på projektpengar från externa finansiärer. Det ekonomiska är oftast orsaken till att projekten inte blir långvariga. Som tidigare nämnt, vi lever i en värld som till stora delar styrs av pengar, medan idrotten till någon grad lever kvar i det ideella. Medan kommersialiseringen sedan ökar och CSR kraven ökar från det externa, inte bara samhället utan även politikerna, kvarstår frågan om det är rimligt att förvänta sig en hög samhällsnytta eller är klubbarna för måna om sin image och gör istället något halvdant. Den kollektiva uppfattningen från föreningarna är att de ska bedriva CSR-verksamhet på ett eller annat sätt. Eftersom RF finansierar idrotten med hjälp av skattepengar så är det också rimligt från samhället att kräva något i retur. Frågan är vad det finns för förväntningar på samhället.

6.2. Idrottsföreningar kan förbättra sitt CSR-arbete genom uppföljning

Det behövs en tydligare struktur med arbetet om varför vi gör en sak som förening, och tydliggöra vad CSR-projektet ska åstadkomma. För att skapa en god hållbarhet så behöver det finnas en god grund. Vi har identifierat luckor inom CSR-arbeten, till exempel var uppföljningen hos de flesta svag. Vi tycker dock inte att det finns ett klart svar på rätt och fel i vad som ökar social hållbarhet i samhället, utan det ligger i varje förenings och förbunds avgörande. Vilka mål och vilket syfte de har med sitt arbete.

Friedman menade på organisationers främsta uppgift är att maximera vinsten för sina ägare och intressenter (Carroll, 1991), något vi inte tycker stämmer överens med vad Karlsson (RF) menar är den svenska föreningsmodellen. Eftersom det funnits en lång kultur av amatöridrott i den svenska idrottsrörelse, som på senare tid blivit mer professionaliserad och kommersialiserad, behöver idrottsrörelsen aktivt utvärdera och se kring vilka förväntningar det i dagsläget finns på idrotten.

Det kan komma genom ett gott förarbete eller genom att undersöka Carroll's pyramid (Carroll, 1991). Det som saknades enligt de flesta var ett politiskt stöd kommunalt, och detta

är något som behöver en djupare analys mellan föreningen och kommunen. Samtidigt har Karlsson rätt i det som han säger, det är idrottsrörelsen ansvar att påvisa den samhällsnytta som den skapar och bidrar till. Detta är inte heller lika enkelt som det kan låta, det kräver insatser från både föreningarna och Riksidrottsförbundet. Främst av allt kommer inte samhällsnytta komma av sig själv, samhällsnyttan måste kontinuerligt skapas och föreningar, likaväl som RF, måste utvärdera sina projekt och förbättra dem utifrån resultaten och inte sin egen tolkning av resultaten. För att skapa hållbarhet och CSR-projekt som varar i längden måste det göras på rätt sätt eller inte alls.

6.3. Förväntningarna på föreningar att driva CSR-arbete

Persson & Normark (2014) menar på idrottsföreningar omprioritera aspekter som hälsa och social integration genom CSR. Persson (2011) visar på att detta rinner igenom den danska idrottsrörelsen. De har prioriterat folkhälsa och integration, där det sedan blivit en förväntning att idrotten blivit drivande i dessa frågor. Skillnaden med idrotten, från ett vanligt företag, är att de också ofta ställer höga krav på sig själva att bidra till det lokala samhället. Det kräver att kunna se resultat och därför arbetar många föreningar med utvärderingar i olika former. Idag ställer idrotten höga krav på sig själva och väljer att därför driva CSR-projekt, för att bli mer samhällsnyttig än det redan är.

Walzel et al. (2018) menar på att det idag inte är en fråga om, utan det är mer ett krav att genomföra CSR-projekt, och fokuset skiftar mot strategi och tillvägagångssätt. Mussell (2017) menar på att CSR är en manifestation av liberalt tänkande och ett kännande av socialt ansvarstagande hos företag. Vad vi kunde identifiera var att sponsorer ställde krav på transparens och att kunna se vart deras pengar går, och i vissa fall krävde de även ett specifikt typ av CSR-projekt. Alla intervjupersoner från föreningarna såg dock ett behov från samhället att de skulle bedriva CSR-arbete. Vi kunde dock inte identifiera några krav från samhället. Vi kan se att idrottens ska vara samhällsnyttig och bidra till samhället, utifrån det *implicita kontraktet* (Norberg & Peterson, 2013). Medan CSR-verksamhet driver på varumärkesbyggandet, och en tydlig identifiering med laget, gör det att flera identifierar sig med föreningarna. Vi kunde i sin tur inte se något resultat att det var ett krav eller förväntningar från samhället. Det vi kan se är att idrotten ställer höga krav på sig själv, och

ibland gör detta att CSR-projekten inte är genomtänkta på ett vis där de skapar social hållbarhet. Det är som att det är skrivet i väggarna att bedriva CSR-projekt. Idrotten förväntar sig själv att bedriva CSR-arbete mer än det är samhället som förväntar dig det.

6.4. Framtida forskningsdesign

Utifrån det som vi har forskat om i vår studie så är en relevant aspekt att undersöka politikens roll i det CSR-arbete som genomförs av elitfotbollsöreningar. Att undersöka mer noggrant hur relationen mellan politiken och idrotten ser ut och hur den har förändrats ur ett historiskt perspektiv. Eftersom politikens stöd till idrotten förändrats genom åren beroende på vilket parti som har suttit vid makten i Sverige. Detta kan göras genom antingen en kvalitativ studie där man intervjuar beslutsfattande personer för att få en aspekt utifrån politiken. Det skulle även kunna göras en kvantitativ studie på föreningar runt om i hela Sverige för att få en generaliserbarhet kring hur CSR-arbetet ser ut på nationell nivå samt att kunna jämföra regioner mot regioner. Detta för att skapa en gemensam definition av hur ett CSR-arbete är upplagt i Sverige. Det skulle även kunna göras en jämförelse mellan dam- och herr verksamheter för att se om dessa skiljer sig och ifall det riktas lika mycket fokus på damfotbollen som herrfotbollen. Vidare uppmuntrar vi forskare med mer resurser att följa specifika CSR-projekt över en längre tid, och följa processen för att se vad som skapar hållbarhet i projekten men också i samhället.

7. Litteraturlista

7.1. Böcker

Bryman, A., & Nilsson, B. (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. (2. uppl.). Malmö: Liber.

Hopkins, M. (2016). *CSR and sustainability : from the margins to the mainstream : a textbook*. Sheffield: Greenleaf.

Hafen, N. (2016). *En vandring längs välviljans väg: en studie om idrott och internationellt utvecklingsarbete genom de skandinaviska exemplen LdB FC For Life i Sydafrika och Open Fun Football Schools i Moldavien*. Malmö: Bokförlaget idrottsforum.org.

7.2. Elektroniska rapporter

Norberg, J. R. (2018). *Statens stöd till idrotten: Uppföljning 2018*. (CIF-rapport 2019:1).

Hämtad från Centrum för idrottsforskning webbplats

<https://centrumforidrottsforskning.se/sv/regeringsuppdrag-uppfoljning-av-statens-idrottsstod/rapporter/statens-stod-till-idrotten-2018/>

Riksidrottsförbundet. (2019). *Idrotten vill - Idrottsrörelsens idéprogram*. Hämtad från

<https://www.rf.se/globalassets/riksidrottsforbundet/nya-dokument/nya-dokumentbanken/rfs-verksamhet/idrotten-vill--idrottsrorelsens-ideprogram.pdf>

Vetenskapsrådet. (2017). *God forskningsed*. Hämtas från

https://www.vr.se/download/18.2412c5311624176023d25b05/1555332112063/God-forskningssed_VR_2017.pdf

7.3. Elektroniska tidskriftsartiklar

Carlsson, B., Norberg, J. R., & Persson, H. T. R. (2011). The governance of sport from a Scandinavian perspective. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 3(3), 305–309. doi: 10.1080/19406940.2011.619827.

Carroll, A. B. (1991). The pyramid of corporate social responsibility: Toward the moral management of organizational stakeholders. *Business horizons*, 34(4), 39–48.

Carroll, A. B. (1998). The four faces of corporate citizenship. *Business and society review*, 100(1), 1-7.

Chang, M. J., Ko, Y. J., Connaughton, D. P., & Kang, J. H. (2016). The effects of perceived CSR, pride, team identification, and regional attachment: the moderating effect of gender. *Journal of Sport & Tourism*, 20(2), 145-159. doi: 10.1080/14775085.2016.1193822

Ciletti, D., Lanasa, J., Ramos, D., Luchs, R., & Junying Lou. (2010). Sustainability Communication in North American Professional Sports Leagues: Insights From Web-Site Self-Presentations. *International Journal of Sport Communication*, 3(1), 64. <https://web-b-ebsscohost-com.proxy.mau.se/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=1&sid=9ed1e277-2e1d-4198-9d53-572f9532e12a%40pdc-v-sessmgr04>

Engberg, E., Alen, M., Kukkonen-Harjula, K., Peltonen, J. E., Tikkanen, H. O., & Pekkarinen, H. (2012). Life events and change in leisure time physical activity: a systematic review. *Sports Medicine*, 42(5), 433–447. doi: 10.2165/11597610-000000000-00000

Han, H., Linda-Lho, H., & Lee, H. (2019). Perceived corporate social responsibility affects airline passengers' service evaluation and loyalty. *Social Behavior and Personality: an international journal*, 47(11), 1–9. doi: 10.2224/sbp.847

Mussell, H. (2017). The Nature of Social Responsibility: Exploring Emancipatory Ends. *Journal for the Theory of Social Behaviour*, 47(2), 222–243. doi: 10.1111/jtsb.12119

Norberg, J. R., & Peterson, T. (2013). Det implicita kontraktet mellan staten och idrottsrörelsen. *Kurage: idétidsskrift för det civila samhället*, 10(4). <http://muep.mau.se/bitstream/handle/2043/16494/Det%20implicita%20kontraktetmaster.pdf?sequence=2&isAllowed=y>

- Paramio-Salcines, J. L., Downs, P., & Grady, J. (2016). Football and its communities: the celebration of Manchester United FC's Ability Suite. *Soccer & Society*, 17(5), 770–791. doi: 10.1080/14660970.2015.1100435
- Pedersen, E. R. G., & Rosati, F. (2018). Organisational tensions and the relationship to CSR in the football sector. *European Sport Management Quarterly*, 19(1), 38–57. doi: 10.1080/16184742.2018.1546754
- Persson, H. T. R. (2014). Idrottens CSR—Om att Uppnå trovärdighet genom transparens och en snurra. In *Forum for Idraet*, 30(1), 65–80. doi: 10.7146/ffi.v30i1.31972
- Persson, H. T. R., & Normark, G. (2009). CSR—av, med och genom idrott. *Svensk idrottsforskning*, 18(3), 26–30. https://www.researchgate.net/publication/215534800_CSR_-_av_med_och_genom_idrott
- Persson, H. T. R. (2007). Socialt ansvar och socialt kapital-Idrottens nya utmaningar. *Idrottsforum.org*, 2007-12-12. 1–14. <http://www.idrottsforum.org/articles/persson/persson071212.pdf>
- Persson, H. T. R. (2008). Social capital and social responsibility in Denmark: more than gaining public trust. *International review for the sociology of sport*, 43(1), 35-51.
- Persson, H. T. R. (2011). Good governance and the Danish Football Association: Between international and domestic sport governance. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 3(3), 373-384. doi: 10.1080/19406940.2011.596154
- Radacsi, G., & Hardi, P. (2014). Substance misuse prevention as corporate social responsibility. *Substance use & misuse*, 49(4), 352-363. doi: 10.3109/10826084.2013.841242
- Ribeiro, J., Branco, M. C., & Ribeiro, J. A. (2019). The corporatisation of football and CSR reporting by professional football clubs in Europe. *International Journal of Sports Marketing and Sponsorship*, 20(2), 242–257. doi:
- Walzel, S., Robertson, J., & Anagnostopoulos, C. (2018). Corporate Social Responsibility in

Professional Team Sports Organizations: An Integrative Review. *Journal of Sport Management*, 32(6), 511. doi: 10.1123/jsm.2017-0227.

Zeimers, G., Anagnostopoulos, C., Zintz, T., & Willem, A. (2019). Organisational learning for corporate social responsibility in sport organisations. *European Sport Management Quarterly*, 19(1), 80–101. doi: 10.1080/16184742.2018.1546752.

7.4. Dagstidningsartiklar

Affane, A. (2018, 19 september). Drömmen blev sann för barnen. *Expressen*. Hämtad från https://www.expressen.se/gt/sport/fotboll/allsvenskan/drommen-blev-sann-for-barnen/?fbclid=IwAR2T1uYefypn5yhJYyJopHD6ZRepCVq3fPnD-XCV5hs2JE8M_JXgUbYgI10

Bennett, J. (2020, 2 april). Club Bruges to be named champions as Belgian Pro League cancelled. *BBC Sport*. Hämtad från <https://www.bbc.com/sport/football/52138270>

Berggren, V. (2020, 6 april). Så ska RF fördela krisstödet på 500 miljoner. *SVT Sport*. Hämtad från <https://www.svt.se/sport/corona-och-idrott/sa-ska-rf-fordela-krisstodet-pa-500-miljoner>

Bloomberg (2020, 21 mars). The Coronavirus Might Kill Globalization. *Bloomberg*. Hämtad från <https://www.bloomberg.com/news/newsletters/2020-03-21/the-coronavirus-might-kill-globalization-bloomberg-new-economy>

Bloom, J. (2020, 2 april). Will coronavirus reverse globalisation?. *BBC News*. Hämtad från <https://www.bbc.com/news/business-52104978>

Eklund, K. (2020, 2 mars). Coronaviruset kan få globaliseringen att backa. *Dagens Nyheter*. Hämtad från <https://www.dn.se/debatt/coronaviruset-kan-fa-globaliseringen-att-backa/>

Fagerlund, F. (2018, 24 december). AIK anordnade "Svartgul Julafton" för utsatta barn. *Aftonbladet*. Hämtad från <https://www.aftonbladet.se/sportbladet/fotboll/a/Ql6vzR/aik-anordnade-svartgul-julafton-for-utsatta->

[barn?fbclid=IwAR02Gq8x6SUa1R2r9mg3e2nMLC7-GnKMPWUyChnSDNSoAfVNTxtiXY3fSnk](https://sites.jmk.su.se/laget/3278-barcelonas-beslut-camp-nou-far-nytt-namn)

Isaksson, E. (2020, 22 april). Barcelonas beslut: Camp Nou får nytt namn. *Läget*. Hämtad från <https://sites.jmk.su.se/laget/3278-barcelonas-beslut-camp-nou-far-nytt-namn>

Jansson, M. (2020, 7 april). Frölundas spelare avstår lön. *Läget*. Hämtad från <https://sites.jmk.su.se/laget/2835-frolundas-spelare-avstar-lon>

Johansson, J. (2019, 5 januari). Här är Hammarbys nya tröjor: "Viktigt ställningstagande". *Expressen*. Hämtad från https://www.expressen.se/sport/fotboll/allsvenskan/har-ar-hammarbys-nya-trojor-viktigt-stallningstagande/?fbclid=IwAR2S3M_PMVJ0LsriaKS9gZrqnKBZByfsx0BebbLE7extW9yIFMaOr6Zcal4

Kingdahl, D. (2019, 20 september). Ariana ger nyanlända en väg in i föreningslivet. *Expressen*. Hämtad från <https://www.expressen.se/sport/foreningsliv/ariana-ger-nyanlanda-en-vag-in-i-foreningslivet/?fbclid=IwAR0Z1cRCT-uAzOyAyCwxJCJEKWUznpCQZd-eOaFu2KKoO-a0oi2Du4On6jc>

Legrain, P. (2020, 12 mars). The Coronavirus Is Killing Globalization as We Know It. *Foreign Policy*. Hämtad från <https://foreignpolicy.com/2020/03/12/coronavirus-killing-globalization-nationalism-protectionism-trump/>

Meisels, D. (2018, 15 oktober). Fint bidrag till Ronjabollen. *Uppsala Nya Tidning*. Hämtad från <https://www.unt.se/sport/fint-bidrag-till-ronjabollen-5107679.aspx>

Oba, M. (2020, 18 mars). Coronavirus and the Future of Globalization. *The Diplomat*. Hämtad från <https://thediplomat.com/2020/03/coronavirus-and-the-future-of-globalization/>

Rapoza, K. (2020, 3 april). The Post-Coronavirus World May Be The End Of Globalization. *Forbes*. Hämtad från <https://www.forbes.com/sites/kenrapoza/2020/04/03/the-post-coronavirus-world-may-be-the-end-of-globalization/>

Rosén, R. (2019, 17 september). Organisation startar nytt projekt för att få unga i arbete. *Aftonbladet*. Hämtad från https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/QoOyBtR/organisation-startar-nytt-projekt-for-att-fa-unga-i-arbete?fbclid=IwAR0VOw8bgVhxn6wjjQASO6gQyXFtQqkjG_A0axoJhzx1Vnd-hG47qaCOrLI

Stones, S. (2020, 23 mars). Coronavirus: Uefa postpones European club final. *BBC Sport*. Hämtad från <https://www.bbc.com/sport/football/52012053>

Svensk Fotboll (2020, 19 mars). Seriestart skjuts på framtiden. *Svenska Fotbollsförbundet*. Hämtad från <https://www.svenskfotboll.se/nyheter/serier/2020/3/seriestart-skjuts-pa-framtiden/>

Thunborg, P. (2020, 26 februari). Så ska midnattsfotboll minska brottsligheten. *Expressen*. Hämtad från https://www.expressen.se/sport/foreningsliv/sa-ska-midnattsfotboll-minska-brottsligheten/?fbclid=IwAR2oeQOxkEQcExcRdfZhamHC5u7tXc_blhK08374K9n7pdvRmzVNsHZ1ueA

7.5. Webb

Malmö FF (2020). TV: MFF packar matkassar på Skåne Stadsmission. Hämtad 2020-04-25 från <https://www.mff.se/tv-mff-packar-matkassar-pa-skane-stadsmission/>

Riksidrottsförbundet. (2019). Idrott i samhället. Hämtad 2020-04-06 från <https://www.rf.se/idrottisamhallet/>

Vetenskapsrådet. (2018) Etik i forskningen. Hämtad 2020-04-26 från <https://www.vr.se/uppdrag/etik/etik-i-forskningen.html>

8. Bilagor

8.1. Missivbrev

Hej!

Vi är två studenter som läser den sista terminen på det idrottsvetenskapliga programmet, med inriktning sport management, på Malmö Universitet. Vi skriver nu vårt examensarbete, och har valt ämnet social hållbarhet.

Syftet med arbete är att undersöka olika typer av Corporate Social Responsibility (CSR) som bedrivs i fotbollsföreningar i Skåne, och hur dessa arbetas med. Avsikten är att kunna analysera hur CSR-arbete fungerar i praktiken, och till vilken grad arbete som bedrivs främjar en social hållbarhet. Genom att se hur CSR-arbete bedrivs i det svenska föreningslivet kan vi också nå en bredare förståelse för hur olika teorier och strategier kan appliceras för att främja en social hållbarhet.

Vi har dykt ner i tidigare forskning om CSR och social hållbarhet och vill bredda vår kunskap om ämnet genom att genomföra intervjuer. Vi söker oss till er då ni har kunskap, erfarenhet och förståelse om CSR och social hållbarhet. Vi undrar därför om ni har tid under de kommande veckorna att genomföra en intervju på ca 30–45 minuter. Vi är medvetna om den rådande situationen och allvarligheten i det, men önskar gärna att genomföra intervjuerna fysiskt. Om detta inte är möjligt kan vi givetvis göra det över ett video eller röstsamtal.

Vi följer en god forskningsed, och därmed principerna som är utsatta för forskning. Vi vill därför meddela er om att deltagandet i detta arbete är helt frivilligt, och ni kan när som helst avbryta ert deltagande om ni önskar att göra så. Ert deltagande är konfidentiellt och era personuppgifter kommer inte att delas med personer utanför arbetet. Alla svar ger i intervjuerna används endast i forskningssyfte och därmed för att besvara det ändamål som är beskrivet ovan.

Om ni har frågor är ni välkomna att kontakta oss eller vår handledare.

Med vänliga hälsningar,

Emil Berntsson

emilberntsson@hotmail.com

Axel Kaijalainen,

axelkaijalainen@gmail.com

Anna Maria Jennerheim Hellborg

anna.maria.hellborg@mau.se

8.2. Intervjuguide för föreningar

Bakgrund:

Kan du berätta kort om dig själv? Namn, bakgrund.

Vilken organisation arbetar du för, vad är din roll i organisationen och hur länge har du haft denna roll?

Allmänt:

Vilka CSR-arbeten har ni i föreningen idag?

Hur definierar ni i föreningen ett CSR-arbete?

Vad är viktigt för er när ni startar ett CSR-projekt?

Hållbarhet:

Hur skulle du beskriva att ni arbetar med social hållbarhet i ert CSR-projekt?

Vilka utmaningar identifierade ni i början på projektet/ Vilka utmaningar identifierar ni nu?

Vilken målgrupp är det ni riktar er till med ert CSR-arbete?

Vem är det som påverkar vilken typ av CSR-arbeten som ni som förening genomför?

Vilka tidsaspekter finns det på era CSR-arbeten?

Känner ni till RF:s ideoprogram Idrotten vill? Och i så fall, hur applicerar ni den utifrån ert CSR-arbete?

Hur ser ni på ert bidragande till en positiv social samhällsutveckling?

Engagemang:

Hur många i er förening är delaktiga i CSR-projektet?

Har ni några samarbetspartners i ert CSR-projekt? I så fall vilka då?

Vilken ersättning i form av bidrag osv får ni från kommun/förbund?

Hur stort engagemang ser ni att det finns för ert CSR-arbete i samhället?

Vilka förväntningar ställs på er som förening att ge tillbaka till det lokala samhället?

Hur ser ni på ert ansvarstagande, som fotbollsförening, i samhället?

Uppföljning:

Arbetar ni med uppföljning av ert/era CSR projekt?

Vilka typer av uppföljningsmetoder använder ni?

Hur mäter ni effekten/resultatet av ert CSR-arbete?

Hur använder ni uppföljningsarbetet som en grund för nästkommande projekt?

Övrigt:

Är det okej att vi använder ditt namn i arbetet eller vill du vara anonym i arbetet?

Vill du ha en kopia på arbetet när arbetet är klart?

8.3. Intervjuguide för förbund

Bakgrund:

Kan du berätta kort om dig själv? Namn, bakgrund.

Vilken organisation arbetar du för, vad är din roll i organisationen och hur länge har du haft denna roll?

Allmänt:

Hur arbetar Riksidrottsförbundet med olika initiativ kring CSR?

På vilket sätt arbetar ni i dagsläget med appliceringen av idéprogrammet *Idrotten Vill*?

Vilka åtgärder tar ni för förbättra ert arbete kring idrottens samhällsnytta?

Hållbarhet:

Hur ser ni på ert bidragande till en positiv social samhällsutveckling?

Vilken värdering lägger ni vid att idrotten ska fylla en samhällsnytta?

Vilka resurser ger ni ut till idrottsföreningar som vill arbeta med CSR? Ställer ni krav för att få tillgång till dessa resurser?

Hur skulle du beskriva utmaningarna för idrottens samhällsnytta?

Vilka utvecklingsåtgärder tar ni för att förbättra ert arbete kring CSR?

Engagemang:

Hur många inom RF arbetar regelbundet med CSR?

Fördelar ni resurser utifrån föreningars arbete kring CSR, hur i så fall?

Hur tycker ni att samhället besvarar ert arbete med idrotten?

Vilka förväntningar tycker ni att det ställs på er som förbund att ge tillbaka till det lokala samhället?

Hur ser ni på ert ansvarstagande för att öka idrottens samhällsnytta?

Uppföljning:

Arbetar ni med uppföljning eller utvärderingar kring arbetet? Och, vilka typer av uppföljningsmetoder använder ni?

Hur mäter ni effekten/resultatet av er samhällsnyttan ni bidrar till?

Övrigt:

Är det okej att vi använder ditt namn i arbetet eller vill du vara anonym i arbetet?

Vill du ha en kopia på arbetet när arbetet är klart?

8.4. Litteratursökning

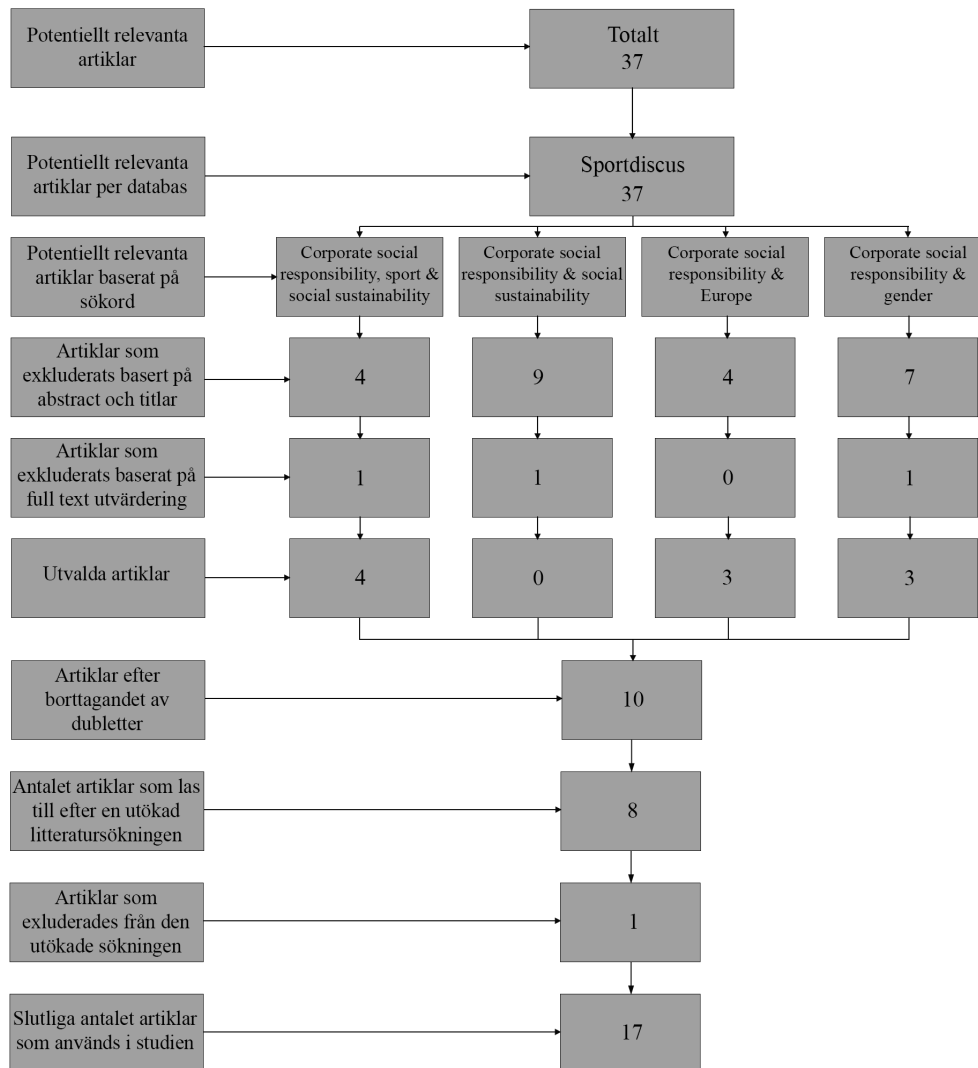

Fig. Schema för Litteratursökning

8.4.1. Grundläggande litteratursökning

Litteratursökningen påbörjades redan i en föregående kurs, om metodologiska perspektiv inom idrotten. Vi genomförde först en litteratursökning genom databasen Sportdiscus med hjälp av sökorden Corporate social responsibility, Sport, Social sustainability; Corporate social responsibility, Social sustainability; Corporate social responsibility, Europe; Corporate social responsibility, Gender (*se nedanstående litteratursökningschema*). I skapandet av

detta litteratursökningsschema använde vi ett tillvägagångssätt liknande det Engberg, Alen, Kukkonen-Harjula, Peltonen, Tikkanen och Pekkarinen (2012) använder i sin studie. Detta tillvägagångssätt beskrivs nedan.

Den första litteratursökningen gjordes genom att båda forskare skrev ner vilka sökord de ansåg vara relevanta. Vissa slog ihop och vissa eliminerades helt, och andra var samma. Detta skapade i sin tur de fyra sök kategorierna. Detta genererade i sin tur 37 artiklar, som vi läste igenom abstract och titlar på. Utifrån detta eliminerade vi 24 artiklar, och vidare med en full textutvärdering, eliminerade ytterligare 3 artiklar. Båda forskarna gjorde både genomläsningen av abstracts och full textutvärderingen. Elimineringssprocessen gjordes genom att båda forskarna skrev ner vilka texter som skulle tas med och vilka som skulle tas bort. Vi jämförde sedan svaren och eliminerade de artiklar som endast en eller ingen av oss hade skrivit ner. Detta resulterade i 10 artiklar, men endast 1 var byggd på forskning i Skandinavien.

4.2.2. Utökad litteratursökning

Vi valde att utöka vår litteratursökning med hjälp av tre databaser (Mau biblioteksdatabas, Mau:s Diva-portal, Google Scholar), för att öka antalet artiklar. Där vi i biblioteksdatabasen fann fyra användbara artiklar med sökorden CSR, Sweden, Sport; Social responsibility, Sport, Denmark; Governance, Sport, Scandinavian; Social aspects, Sports, Idrott och politik. I Diva-portal använde vi sökordet Idrottens utmaningar, som genererade 1 användbar artikel och 1 artikel som eliminerades efter en full text utvärdering. För Google Scholar hade vi inte något direkt upplägg i tillvägagångssättet, vi fick tips om forskaren Thomas Persson som sedan gav oss resultat genom Google Scholar och två användbara artiklar. Båda forskarna deltog i varje process under litteratursökningens utökning. Vi anser inte litteratursökningens tillförlitlighet ifrågasätts i arbetet, eftersom båda deltog i varje moment kring valet av litteratur.